

Déli Hírlap

Redacția și administrația:
TIMIȘOARA, I. Piața Brătianu No. 3.
Telefon: 28—10

GAZETA MAGHIARILOR
DIN BANAT

Nr. cererii de insc. in Reg. publ. per. 934/1938
Trib. Timișoara
Redactor resp. DR. VARNAY ELEMÉR

Lengyelország katonai helyzete

A német-lengyel megemlékezési egyezmény felmondása új helyzetet teremtett a két állam között. Egyelőre még diplomáciai keretek között mozognak a tárgyalások, reméljük, hogy meg is maradnak a kiengesztelődési szándék vágyán, mindazonáltal ha minden főrik-szakad, komolyabb bonyodalmakkal is számolhatunk. Egy svájci lap katonai munkatársa most Lengyelország sztratégiai helyzetéről ír szakcikket, amelyben kifejti, hogy háborús összeütközés esetén hogyan alakulnának várhatólag az események, a német-lengyel fronton. A cikkirő mindenekelőtt azt állapítja meg, hogy ma már egy merőben új sztratégiai helyzet adódna Kelet felé, amely egészen más, mint az 1914. évi háború adottságai. A cikk írója mindenekelőtt Lengyelország katonai erejével foglalkozik. Megállapítja, hogy a hatalmas harmadik birodalom tüzérségi, tank és légi felkészültségével szemben Lengyelország lényegesen gyengébb. Bizonyos vonatkozásokban azonban a lengyel hadsereg hátróztottan kedvezőbb helyzetben van. Nagyobb számú tartalékos van, körülbelül három és félmillió kiképzett katonára. Igen nagyszámú lovasággal is rendelkezik és teljesen otthonos a kelet-európai terep és egyéb viszonyainak megfelelő hadviselésben. Előnyös Lengyelország részére azon körülmény is, hogy elég mély területi tér áll rendelkezésére, hogy a legkomplicáltabb hadműveleteket is kibontakoztathassa. Hátrányul szolgál viszont az úgynevezett légérzékenység, amely katonai műnyelven azt jelenti, hogy légitámadásokat nem tud kellő erővel viszonzni.

A katonai cikkirő ezután egy esetleges német háború metódusaival foglalkozik. Úgy véli, hogy Németország adott esetben Lengyelországgal ellen az úgynevezett villámháborút akarja alkalmazni. Olyan sztratégiai módszert, mint amilyet a tannenbergi csatában alkalmaztak. E tekintetben mint cél, elsősorban Keletporoszország, Posen központtal, jön tekintetbe. Hogy csoportosulnak azonban fel az ellentétes katonai erők? Lengyelország háború esetén ötven hadosztályt tud felsorakoztatni. Németországnak tehát egyedül Lengyelországgal ellen hatvan-hetven hadosztályt kell felcsoportosítania, ami hadi létszámban emelt hadseregének körülbelül egyharmadát képezi. Ez igen jelentékeny erőfeszítés, ha meggondoljuk, hogy annak idején, a háború kezdetén, Németország Oroszországgal ellen hadseregének csak egy nyolcadát mozgósította. Egy lengyel-front ily nagyméretű kialakulása tehát igen nagy tehermentesítést jelentene Franciaországnak és Angliának, amelyek a legújabb megállapodások szerint nem maradhatnak közbömbök feyveres összeütközés esetén. A világháború kezdetén ugyanis Németország egész hadseregének hétnyolcadát vetette a nyugati frontra, míg most lényegesen kevesebb haderőt foglalkoztathat ebben az irányban, ha teljes erejének egyharmadát Kelet irányában lekötöti.

Mint látható tehát, ma már egészen mások a sztratégiai adottságok, mint 1914-ben. Akkoriban Főster és Hírlé haditörténetészeknek az volt a véleményük, hogy a Rajna-határ könnyebben sebezhető, mint Kelet-Németország. Egy másik tekintély, Wetzell tábornok, viszont úgy ítélte, hogy Németország keleti frontja veszélyeztetettebb volt, mint a nyugati. Hogy különben ma milyen lesz a körülmények alakulása egy háború kitörése esetén, azt természetesen nem lehet pontosan megállapítani. Nem lehet az erőviszonyok alakulását előreláthatólag lemérni már azért sem, mert egy ilyen összecsapás sorról-sorra más országokat is kikényszerítheti elszigeteltségükből. Ennyit mond a katonai cikkirő. Hogy mik lesznek azonban a bekövetkező események, arra csak a jövő fog választ adni.

Nagy ünnepséggel ünnepelte meg Temesvár a május tizediki nemzeti ünnepet

Marta Alexandru helytartó meleg szavai a népkisebbségekhez
A fővárosban eddig soha nem látott tömeg vett részt az ünnepélyeken

A május 10-iki nemzeti ünnep Temesvárott is nagy fényvel folyt le. Ünnepi arculatot öltött a város, amelynek uccái zászlódszben usztak, számos ablakot pedig szőnyeg és virág díszített. Az üzleteknek piros-sárga-kék szalagokkal ékesített kirakataiban ott volt Carol király Öfelsége és Mihai trónörökös arcképe. Az iskolákban ünnepélyeket tartottak, amelyeken a tanárok és tanítók méltatták a nap jelentőségét. Valamennyi felekezet templomában istentisztelet volt.

A katonai és polgári hatóságok vezetői Marta Alexandru dr. királyi helytartóval az éllükön a józsefvárosi görög keleti templomban gyülekeztek, ahol délelőtt tizenegy órakor Tira Patrichie dr. főesperes nagy papi segédlettel háládozó misét mondott, utána pedig nagyszabású

beszédet tartott. A templom előtt zászlóval és zenével egy díszszázad állott fel, amely előtt az előkelőségek álltak.

Délben feltüntettkor tartották meg a Regele Ferdinand-köruton a nagy díszfelvonulást. Marta Alexandru dr. királyi helytartó az előkelőségekkel és meghívott vendégekkel együtt emelvényről nézte azt végig. Elvonultak az országóralakulatok, a nemzeti gárda, a katonai előképzés ifjai, valamint a katonaság különböző fegyvernemei. A díszfelvonulás után az előkelőségek a helytartóság palotájába vonultak, ahol Marta Alexandru dr. királyi helytartó fogadta az egyházak, a konzuli testület, a társadalmi és kulturális egyesületek, valamint a különböző hatóságok szerencsekívánatait.

Marta Alexandru dr. helytartó válasza az üdvözlésekre

Az üdvözlésekre, amelyeket Tiucra Patrichie dr. görög keleti főesperes, Munteanu Gheorghé görög katolikus püspöki helynök, Gaics Dusan görög keleti szerb esperes, Unterweger Lothár dr. római katolikus kanonok, Argay György evangélikus főesperes, Ajtay Gábor református lelkész, Drechsler Miksa dr. főrabbi, Kuhna Richard német konzul, Mocanu Vasile ezredes és Ciupe Gheorghé dr. helytartósági vezértitkár mondtak, Marta Alexandru dr. királyi helytartó hosszabb beszédben válaszolt. Örömmel vette tudomásul a hódolat és szeretet kifejezését a haza, a király, a dinasztia és a kormány irányában. Mindezt saját érzelmeivel együtt a trón elé terjeszti. Történelmi visszapillantást vetett az elmúlt századra, amikor Cuza fejedelemsege alatt a román fejedelemsegek egyesültek, szőlt azután I. Carol királyról, aki az országot megerősítette, I. Ferdinand királyról, aki azt megnagyobbitotta és II. Carol királyról, aki

az országot újjászervezte és annak új alkotmányt adott.

Szólt arról, hogy Románia határai nemesak a

köztük élő románok részére képeznek életkereteket, hanem mindama népek számára is, akiket sorsuk a vendégkerető román földön helyezett el. Rámutatott arra, hogy a földnélküli magyarok a román néppel egyenlő mértékben kaptak földet, a romániai magyarság iskolái és újságjai megszorodtak, irodalmuk nagyobbitott. Ugyanez a sorsa a romániai németeknek is. Arad megyében huszonnyolc községi jegyző magyar, Temesben tizenhét, Szörényben három, magyar jegyzők vannak ezenkívül Hunyadban és Krassóban is. Mindezen megyékben

német, szlovák és szerb jegyzők is vannak.

Hálával emlékezett meg azután Carol király uralkodásáról és beszédét a király, a trónörökös és a dinasztia életével fejezte be.

Délután öt órakor a városi színházban Marta Alexandru dr. királyi helytartó fővédnöksége alatt hazafias ünnepély volt. A magas színvonalú műsort nagy közönség nézte végig. Este kilenc órakor zenés fáklyásmenettel — mely a józsefvárosi pályaudvartól a gyárvárosi piactérig vonult — ért véget az ünnepség.

Lelkesedve ünnepelte Öfelségét a főváros népe

Bucurestiből jelentik: A május 10-iki nemzeti ünnep alkalmából valamennyi egyház templomában istentiszteletet tartottak. A Szent József székesegyházban délelőtt 10 órakor Te Deummal kezdődött az istentisztelet. A Baratia székesegyházban a nemzeti függetlenség évfordulóját szintén Te Deummal ünnepelték meg. Hasonló ünnepség volt az olasz kolónia, valamint a bucarestii spanyol zsidó templomában is.

Május 10-ére zászlódszt öltött a főváros, amely sohasem volt olyan szépen feldíszítve, mint ezuttal. A propagandaugyi államtitkárság utasításai nyomán történt a főváros feldíszítése és számos üzlet kirakatát gyönyörűen díszítették fel. A propagandaugyi államtitkárság palotája nyújtotta a legszebb látványt, mert a palota közepén Öfelsége II. Carol király nyolc méter magas arcképe volt. Ezt a gyönyörű képet este művésziesen megvilágították.

A fővárosban rendezett nagyszabású május

10-iki ünnepségek alkalmából a cotroceni síkon nagy katonai felvonulás volt, amelyen résztvettek a királyi tanácsosok, a kormány tagjai, valamint a diplomáciai testület tagjai. Öfelsége és Mihai nagyvajda, valamint a megjelent előkelőségek előtt 2000 tiszti, 18 ezer katonára, 4000 lovas-katonára, 250 új ágyú és 200 katonai tehergépkocsira vonult fel. A katonai felvonulás idején 100 repülőgép keringett a levegőben. A felvonulást Argeseanu tábornok vezette.

Öfelsége II. Carol király, amikor a katonai felvonulás véget ért, a mikrofon előtt a következő szavakat mondotta:

— Köszönetemet fejezem ki a gyönyörű parádéért. Valamennyieteknek egészségét kívánok fiuk!

Az uralkodó szavait véget nem érő lelkes hozzá kiáltás követte. Ezután II. Carol király az ünnepségre meghívott külföldi katonai attasékkal beszélgetett, majd pedig Mihai nagyvajda

társaságában autóbá ült és a palotába hajtattott. Az egész útvonalon végig nagy lelkesedéssel ünnepelte a főváros népe.

Este a tiszti kaszinótól a királyi palotáig a Calea Victoriei útjára szűknek bizonyult az óriási tömeg befogadására. A főváros lakossága a régi hagyományokhoz híven, május 10-ének estét a főútvonalakon töltötte, de még sohasem olyan nagy tömegben, mint tegnap. Rengetegen érkeztek vidékről is. A kávéházakat valóságos megrongozták és bár asztalokat is vittek ki a járdára, mégsem lehetett a tömeget kiszolgálni. A közintézmények palotái tündéri fényárban usztak. A királyi palotával szemben, I. Carol király új szobrát gyönyörködve nézte a tömeg. A katonák fákllyakkal a kezükben felvontak a királyi palota elé, majd pedig onnan tovább indultak, amikor Öfelsé a erkélyen megjelent. Sokszázezer főnyi tömeg lelkesen ünnepelte az uralkodót. Késő éjszakáig katonazenekarok vonultak végig az utcákon és az ünnepség éjfélig tartott.

ÜNNEPELTÉK A KÖVETSÉGEK

Európa valamennyi fővárosában lévő román követségeken és konzulátusokon Te Deummal ünnepelték május 10-ét. Utána fogadás volt, amelyen résztvettek az idegen követségek képviselői, valamint a polgári és katonai hatóságok vezetői. A román követségek vezetői beszédet tartottak és körvonalozták a nap jelentőségét.

Ismét felszínre kerül az alexandretti szandzsák ügye

Istanbulból jelentik: Hatay elnöke törökországi tartózkodása után kijelentette, hogy az ország nem fogja tűrni, hogy továbbra is elszakítva maradjon a török anyaországtól és közölte azt is, hogy a török köztársaság elnöke legközelebb látogatást tesz az alexandretti szandzsákban.

Mózes – Tutenkamen sógora volt és nem zsidó

Londonból jelentik: Freud professor most megjelent munkájában, a „Der Mann Mozes und die Monotaistische Religion” című könyvében azt írja, hogy Mózes nem volt zsidó, hanem egyiptomi és tulajdonképpen Aknater fáraónak, Tutenkamen apósának fia, aki a tisztá napimádat vallását vette át.

Ada-kalehi emlékek

A múlt fátyla egy pillanatra föllebben és a képzeletem előtt kibontakozik a véres harcok képe, amit római, magyar, osztrák, török vívott egymással hosszú évszázadokon keresztül a kis Ada Kaleh sziget birtokáért.

Évszázadok képe előttem áll, tisztán, csak a hosszú, hosszú idő múlása homályosítja el egy-egy pillanatra, hogy azután a jelen fénye bevilágítsa és a fantáziám feldiszi a színes, játékos és vidám képekkel.

A múltban száz évekig tartott a harc és háború a kis sziget birtoklásáért és ma a sziget az állatok, a beteljesülések és nyugalom szigete. A ma békés és beomladozott kazamaták és erődítmények valamikor vérről áztatott kövein, különböző nációk vívtak elkeseredett harcot egymással. Ma, a békés szigeten a turistáktól hangos utcákon, az árnyékos kertekben és ligetekben békésen megfér egymással a különböző fajú nép.

Almodozva járom a sziget belsejét. Ódon omladozó kazamaták hálózata be az egész területet. Száraz lábbal bejárható az egész szigetet esős időben is. Nagy erős vaskapuk helyén csak a sarokvasak emlékeztetnek a múlt idők megerősített sáncra. Sok ellenség döngötte a nagy vaskaput, hogy a virágos kert birtokába jusson.

A nagy bolthajtásos kapunyílásokon belül nyüzsgés az élet. Színes török boltok, ezer apró portékákkal, késő estig nyitva állanak és várják járt karral és csábító árúccal a kirándulók tömegét. Kávéházak a nyit uca közepén, ahol tarka és fehér kifestett sátorlapok adnak némi árnyékot a tüzes napsütésben. Alattuk kis asztaloknál ül, a legelőkelőbb törököktől a szerény vízihordóig a nép minden rétege. Isszák a zamatos török kávét, különös szerencse játékokat játszanak és közbe nagy méla szemekkel néznek reám, aki lefestem ezt az egész színes, nyüzsgő képet.

Csupa szín és ragyogás a sok keskeny uca, világitanak a napugrásban a tarka boltok csecsebecséi, a színes csomagolású ruhák és még színesebb cigaretták papírjai. Az én szemem pedig möhön issza a látványokat, hogy képekké és írássá formálódjanak a fantáziám segítségével. Boldogan és áhitattal és egyben éhesen szűrösölöm fel a látványokat, ami elem kerül. Ecsatemnek és tollamnak bőven akad dolga.

Olyan a sziget, mint egy kis Paradicsom. Sötét árkaok alatt öreg fűpörödött emberké üldö-

Lebrun elnök üzenettel zárta le első hétesztendő elnökségét

„Össze kell fogni a nemzetközi jogszabályok védelmében”. Az elnök Franciaország erejéről

Párisból jelentik: Lebrun köztársasági elnök üzenetet intézett a törvényhozás két kamarájához. Üzenetében a köztársasági elnök visszaemlékezik hétesztendői elnökségére és megemlítette, hogy arra számított, hogy visszavonulhat és másnak adhatja át a hatalom terhet. Elmondja, hogy milyen sürgető kérdésekkel ostromolták, amíg végre az elnökséget újból elvállalta. Ezután kifejti üzenetében, hogy most mindenkinek az kötelessége, hogy a legderékasabban teljesítse kötelességét azon az őrhelyen, ahova az élet állította.

A jövő még bizonytalan és a világra ránehezedik a bizonytalanság,

amint erre a közelmúltban egy államférfiúnak az Óceán tulsó partjáról érkező szavai figyelmeztettek bennünket. A szabad, békés, más nemzetek szabadságát, valamint a szerződéseket tiszteletben tartó népek kötelessége, hogy küzdjenek és fogjanak össze a nemzetközi jogszabályok védelme érdekében, amelynek megőrzéséért már annyi ember harcolt.

Ebben az összefogásban Franciaország el akarja foglalni a maga őrhelyét.

Franciaország továbbra is őszintén és lelkesen óhajtja a békét, de senki sem kételkedhet, hogy hogy rendíthetetlen eltökéltségében és ezért hozza méltó módon támasztja alá jogait. Nincsen olyan áldozat, amelyet Franciaország ne volna kész e végből meghozni. Franciaországot erőssé teszi újonnan megteremtett hadereje, a francia föld gazdagsága, lakóinak munkája, türelme és józan ítéléte, továbbá gyarmatbirodalma, amelynek

lakóit nem erőszakkal, hanem a szív szálával kapcsolják a nemzethez.

Csütörtökön délelőtt az Elysée-palotában államtanácsot tartottak, amelyen Lebrun elnök elnökölt és amely délelőtt 10 órától déli 12 óra 15 percig tartott. Az államtanács üléséről a következő hivatalos jelentést adták ki:

— Az államtanács ülésén Lebrun elnök ismertette a törvényhozáshoz intézendő üzenetét. Utána Daladier miniszterelnök az államtanács elé terjesztette annak a nyilatkozatnak a szövegét, amelyet délután a kamarában és a szenátusban mondott el. Az államtanács a nyilatkozathoz egyhangúan hozzájárult. Ezután Daladier miniszterelnök Lebrun elnökkel aláírta azt a rendeletet, amely

a szíriai főbiztos nagyköveti rangra emeli.

Végül felhatalmazta az államtanács Marchandeaug igazságügyminisztert, hogy nyújtsa be az elnök megválasztása alkalmából kizendandó közgyelmi törvényjavaslatot.

gélnek boltjaik kirakatai előtt. Egy-egy vízihordó is felbukkan a szűk sikátorokban, az egyik jellegzetes arcú, ezer ráncú, vigyorgó képű a légnagyszerűbb modell nekem, de persze pénz nélkül nincs alkú. Misztikus hangulat uralkodik a sötét boltívek alatt, de azért a nap utat tör magának és át-sugárik az árkaok között.

Kis, picit ablakos házakak kerülnek az utamba. A fronton egy kis ablak pislog, belül az udvarfelől azután ki van pótolva. Oda nyílnak a hármablakai, ezek többnyire rácosak, hogy a nők el legyenek zárva. Ma már modernebb a felfogás, be is léphetek egy-egy török hárembe. Szívesen tessékelnék a belső szobába és legelőss, hogy a mészés dulcsárával kínálnak. Jellegzetes és igen szép török szőnyegek fedik a padlót, köröskörül a fal mellett egy magasabb és alatta egy egészen alacsony kerevet húzódik. Félholdas aranyos díszítésű kékszínű kandalló húzódik meg az egyik sarokban. A falak mentén nagy rácos ablakok vékony himzett törökös díszítéssel ontják a világosságot. Sok, sok párna és színes díszű tükrök járulnak hozzá, hogy a szoba tarkasága, de egyben harmonikus színezése felébbressze az érdeklődésemet.

Megyek tovább. Újabb árkaok, mögöttük régi kazamatanyílások és ahol besurranhat, ott izzón süti a nap. Nagyszerű romantikus témák és én vidáman járom az utamat, hogy megtapasztaljak mindent a szigeten. Kis kanyargós utak vezetnek, egy-egy öreg kazamatához. A borongós hangulat ami alattunk uralkodik, bizonyos félelmet lop a szívembe. Dübörgő harcok, véres csaták folytak itt és én most megilletődött lélekkel járom az utat a sötétben. Jobbról be-be kukkant a napugrás, vagy borongós napon misztikus zöld színekben pompázik a sáncok alja. A lábukat áradások viz lepi el és akkor valóságos kis Velence lesz Ada Kaleh és a lakosság a sáncok tetéjére épült kis házakban keres az ár elől menedéket.

Egy-egy őrtorony omladozó maradványa bukkan elem és a vörös téglafal alatt; mesébe illő zöld-dek vibráló tömege. Oly dús a növényzet, hogy azt hiszem valami trópusi szigetre tévedtem. Sejtlemes zöldék és kékek, a színskála minden árnyalatában és dús színes virágszőnyeg. Madár csicseregés, vagy olyan végnélküli csönd fogad e helyeken, hogy elnevezem a Csönd birodalmának. De csak itt a sáncok aljában, a dúsán és buján viruló vadvirágos és zöld növényzet között, mert máshol virág és zajosan lüktet az élet.

Kiérek a Duna partjára. Egészen a víz partján apró török házacskák húzódnak meg, élénk zöld kertek szélén. Bizony az öreg Duna nem kérdezi tavasszal a nagy áradatok idején, hogy szabad-e neki elönteni a sok gyümölcsöt és a gyönyörű virágokat igérő kerteket, hanem zúgva, hullámozva tör be és elönti a házak alját úgy a parton, mint az egész szigeten. Meg van magyarázva a sok nedvesség után a nyári hónapok után a dús gyümölcs-termés és tarka virágba borulás. A Duna partja szeszélyes öblökkel és kis zöldelő kavics szigetekkel van tarkítva; egyik évről a másikra változik a part képe.

Órákig elüldögélek a Duna partján. Ugy el tudom nézni a változó vízfelületét, hol nyugodtan és csendesen folydogál széles medrében, hol a nagy hajók nyomán támadt hullámokkal játszadozik és felkap egy-egy átkelő csónakot a háttára, hogy alaposan megtáncoltassa. Vagy haragos zöldes, sőt néha vörhenyes lesz a víz felülete, ahogy a nagy nehézségű komor felhők borítják be az eget és a köröskörül sötétben zöldelő hegyek beletekintenek a víztükörbe. Kiváncsian és hiúskodva kizedgetik magukat a nagy Duna széles tükrében és a víz ahogy vissza tükrözi szépségüket, olyan játékos kedvet tesz, hogy a két szemem issza be ezt a csodálatos színt és árnyalat-egyevelet, mely ilyenkor a tükröképben mutatkozik.

Csodásan szép a Duna, nem unom meg soha sem nézni. Mi mindent látál már Te öreg folyam évszázadokon keresztül? Hömpölyögsz, habzó kis fodraid, örvénylő mélységeid beszélnek hozzám és én áhitatosan hallgatom. Látád a véres harcokat, amelyek a kis sziget birtoklásáért folytak, látád fölépülni és romba dőlni, zöld és sárga moszatokkal, mohával beszórt az ódon kazamatákat. Látád szegényen és látád virulva a kis szigetet. Néha lágyan, néha haragosan vered hullámaiddal a kis sziget partját és közben folytonosan mesét suttogsz, csak legyen, aki megértse.

Egy-egy tűzfény világol messze a tulsó parton és halk zene fájdalmas és egyhangú ütemű hangjai szűrődnek a vizen keresztül... Törökök gyújtják a tüzet és fánolnak, forgolónak a tűz körül... Halkan oson át a nagy vizen, lágyan, egyhangúan és szivbemarkolóan a dairé hangja. Fáj, hogy el kell hagyni a kedves színes szigetet, el a szép Dunát a fodraival és hullámaival és a kőbe vesző hegyeket, csodálatos szépségükkel...

Szochtáskolné Pálly Erzsébet

Az Olgayyak

Írta: HARSÁNYI ZSOLT

1.

Törzsökös régi magyar familia az Olgay. Mai emberek főként csak a kitűnő festőművész, Olgay Ferenc nevét ismerik, de a régi megyei világ tudói, kivált a pozsonymegyeiek, jól tudják, hogy ennek a nemzetségnek tagjai igen jelesen vettek részt a politikai közéletben.

Példának okáért az az Olgay, aki ugyanakkor volt alispán Pozsonyban, amikor az örökös főispáni ezéket gróf Pálffy János töltötte be. Irtam már erről a Pálffy Jánosról, mintaképe volt a gógós és kemény oligarkának. Olgayval is akadt baja. Mert mikor utazott szekéren és a rossz utak folytán a szekér, elmerülvén kerékagyig az utasmarasztaló deszka alá, elakadt, gróf Pálffy márgében egyenesen az alispánhoz küldött: jöjjön és segítsen, ő felelős a kátyúért.

Lettem ebből haddelhad, mondhatom. Az alispán pártja, vagyis a nemzeti ellenzék, (régebben ez természetes eloszlása volt a magyar vármegyei pártéletnek), elhatározta, hogy ezt aztán igazán nem fogják annyiban hagyni. Nagy volt a készülődés, de nem maradt rest a főispán aulikus pártja sem. Elérkezett a megyegyűlés napja. Nagy izgalmomban szólalt fel Bacskák János, az ellenzék vezérszónoka. Előadta azt a hájmeresztő dolgot, hogy az alispán hivatalos méltóságát a főispán milyen példátlanul megsértette, majd beszédét így fejezte be:

— Eddigi életemben szilárdan állottam az ősi jog, a Corpus Juris alapján. E szilárdságom a törvény hiányossága folytán most inogni kezd. Mert törvényünk arra az esetre, ha a törvényes király gyengeelméjű, pontosan rendelkezik, semmi tételes törvényünk azonban nincsen arra az esetre, ha a főispán hülye. Most nem indítványozhatok tehát, mint hogy szavazzunk bizalmatlanságot a főispánra.

Ott volt a megyegyűlésen egy harmadik párt is: a pozsonyi német töredék-lakosság képviselője, én már nem tudom, hogy hívták: Kraxelhubernek vagy Mittelmeyernek. Felszólt:

— Ezen a közgyűlésen csak kétféle ember van itt mindenki vagy rokona az alispánra, tehát ellenzéki, vagy uradalmi tisztje a főispánra, tehát kormánypárti. En ezt a közgyűlést elhagyom.

A németek kivonultak. Most megszólalt a főispán.

— Elhangzott ellenem egy bizalmatlansági indítvány. Ki akar ellene felszólalni?

A főispán párthívei zavarban voltak. Senki nem készült bizalmatlansági indítványra. Egymásra néztek nagy bajukban és hallgattak. De a főispán nem jött zavarba.

— Ha nincs az indítványnak ellenzője, egyhangú határozatként kimondom, hogy a gyűlés nekem bizalmatlanságot szavazott. Mivel azonban örökös főispán vagyok, ezennel a helyemen maradok. Attérünk a tárgysorozat következő pontjára.

Igy végződött a pozsonyi megyegyűlésen a nevezetes Olgay-sérelem.

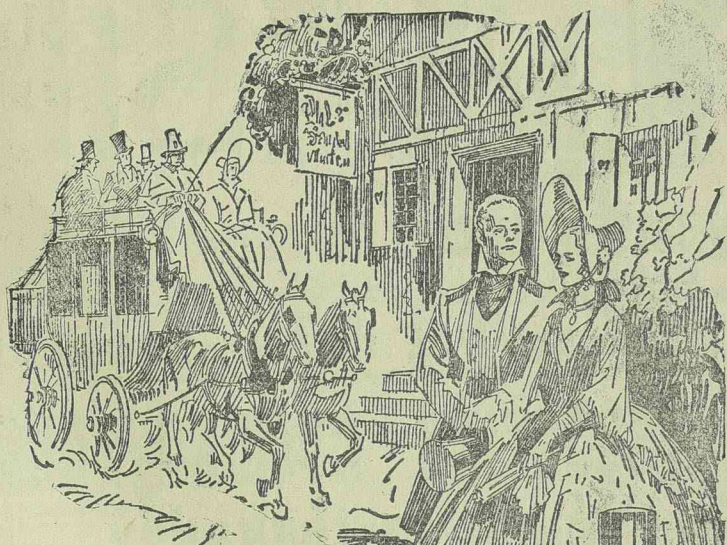
2.

Híres ember volt az Olgayyak között Olgay Boldizsár is, akit csak Bódi néven ismert az egész megye. Mikor Napoleon fenyegette Ferenc császár birodalmát, talpra állottak a nemes inzurgenek és természetesen a pozsonymegyei nemesség sem maradt hátra. S a nemesek közt is Bódi volt az első. Kivonult nagy kackiásan, szép zsinórosan.

De nem sok hadi dolga akadt. Csatára nem került a sor. Az inzurgenek tanyáztak a tisztáson, reggel bőséges vadászreggelit fogyasztottak, délig elváltak vele, akkor nekiláttak az ebédnek. Az ebédhez persze ittak. De alaposan. Olyan alaposan, hogy már igen nagy lett bennük a természet. Bár most jöjjön az a Napoleon, mondták koccintva és hőködvé, majd ellátnánk a baját.

És ime, a messzi országon porfelleg tünt fel. Közéledtek a franciák. Egész sereg. Ők maguk összesen heten voltak. Bódi köztük a parancsnok. Ha egészen józan, bizonyára azt vezényelte volna, hogy kapjanak lóra és fussanak. De nem volt egészen józan. Ennélfogva a hétből két embert az erdőbe küldött azzal a parancsal, hogy eszeveszetten trombitáljanak. Maga pedig ötdömögével neki-szaladt a franciáknak. „Rajta, rajta!” ordítással, hosszuvágtában, meztelen karddal. A franciákat igen meglepte békés poroszalkálásban ez a váratlan támadás. Elővédnek néztek az őt lovast, az erdőben tanyázó nagy haderő elővédjének. Azonnal megadták magukat. Háromszázan voltak összesen. A tábori pénztárt szállították volna ilyen kísérettel Győrbe. Bódiék háromszáz foglyot ejtettek és lefoglalták a temetetlen pénzt tartalmazó kasszákat. Akkorára már ki is józanodtak a hadiizgalomtól.

Ennek a csodás csatának híre a bécsi udvarba is eljutott. Mivel tüntessék ki Olgay Bódit? A Mária Terézia-rend jöhetett volna szóba, de azt aféle felkelőnek, inzurgeneknek, nem lehetett adni, csak rendes sorkatonának. Ezért Olgay Boldizsárt hamar kinevezték kapitánynak. Akkor aztán megkapta a Mária Terézia-rendet.

Tradicció

AMELYET ÉVSZAZADOK
MEGORIZTEK

„Old Sandal Water”, az angol arisztokrácia toalettivize.

„Old Sandal Water” — csakis a „vitorlással” valódi — több, mint illatos kölnivíz. Hála a természetes ébenfa, cédrus és egyéb egzotikus fakivonatoknak, „Old Sandal Water” üdítő és mindenképp különleges illatu.

Az egész világon értékelik; „Old Sandal Water” most nálunk az országban is kapható, minden szaküzletben.

Old Sandal Water

TOBB A KÖLNIVIZNÉL

LADY GYÁRTMÁNY

Megkötötték az angol-román kereskedelmi egyezményt

Bucurestiből jelentik: A román kormány megbízottai és az angol kereskedelmi bizottság között folyó tárgyalások csütörtökön sikeresen befejeződtek. A tárgyalások eredményéről az alábbi hivatalos jelentés adott ki:

A román kormány és az angol kereskedelmi küldöttség közötti kereskedelmi tárgyalások sikeres eredménnyel befejeződtek. Román részről a megállapodást

Gaŕencu külügyminiszter, valamint Bujoiu nemzetgazdasági miniszter írták alá,

míg az angol kereskedelmi bizottság részéről Sir Frederik Leith-Ross jegyezte a megállapodást. A megegyezés értelmében több nagyfotosságu hatá-

rozatot hoztak, amelyek kimélyítik a két állam közötti kereskedelmi kapcsolatokat.

Az egyezmény szorosabbra fűzi Anglia és Románia közötti kereskedelmi együttműködést és biztosítja az árucseréforalmat is. A jelenlegi fizetési egyezményt módosítják. A jegyzőkönyvben megálapították, hogy Románia részére ötmillió fontot biztosítanak Angliában történő árúk bevásárlására.

Az angol kormány készüszik a román bűzát vásárol Románia idej bűzaterméséből a világgiaici árak szerint.

Az egyezmény szövegét mindkét államban pénteken este hozzák nyilvánosságra. A formaszertinti szöveget Londonban szerkesztik meg és ezért a közeljövőben román bizottság utazik az angol fővárosba.

Meghiusult merénylet Zog exkirály ellen

Berlinből jelentik: A Berliner Zeitung am Mittag barri jelentés szerint közli, hogy Zog volt albán király ellen Larisszában merényletet kíséreltek meg. Amikor Zog a szállóból kilépett, egy

ismeretlen egyén több revolverlövést adott le rá, amelyek közül egyik sem talált. A merénylet elmenekült. Az eset után Zog visszautazott Isztanbulba.

A Mária Terézia-rendes ember tudvalevőleg folyamodhatik bűrésáért. De Bródi a fejét rázta.

— Miért legyek én báró, ha Olgay lehetek.

Nem folyamodott. Ezért nem is visel bárói rangot a ma élő Olgayyak egyrésze.

3.

A borocskát bizony nagyon szerette valamilyeni Olgay. Mikor ennek a Bódinak fivére, Olgay Miklós, kilencvenhárom éves korában a halálra készülődött, odagyűjtötték köréje családját. Ott volt leánya is, aki nem volt más, mint Szüllő Géza édesanyja.

— Parancsol az orvosságból, édesapám? — kérdezte Szüllőné.

— Minek az már, édes lányom, — felelte a haldokló.

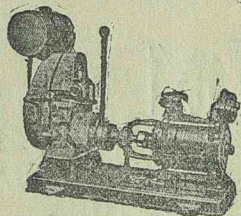
— Hát egy kanál jó erős húsvéles nem kellene?

— Köszönöm, nem kérek, — felelte Olgay kedvetlenül.

— Hát egy kis pohár tokajit?

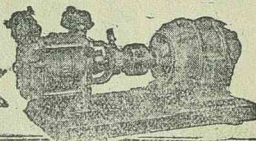
— No, azt még hamar megiszom, — mondta a haldokló.

Odaadták neki, megitta. Csettintett egyet a nyelvvel, aztán bölcsen meghalt.

POMPE Centrifugale cu motor pentru apă la țară

INGINER MAXIM BRANISTEANU
București-Bulev. Brătianu 22-Tel. 49192

Reprezentant pentru Timisoara **Ing. D. FABIAN, str. Gellu No. 11.**

Pál jugoszláv kormányzóherceg római tartózkodása

Rendkívül szívélyes volt a fogadtatás. Tengeri gyakorlat Nápolyban. A béke és barátság kihangsúlyozása a pohárköszöntőkben

Párisban azzal számolnak, hogy Jugoszlávia a tengelyhatalmakhoz csatlakozik

Rómából jelentik: Szerdán délelőtt háromnegyed 10 órakor fényes és ünnepélyes keretek között fogadta Olaszország nagy vendégét; Pál jugoszláv régensherceget és feleségét Olga hercegnőt. Mussolini miniszterelnökkel és Ciano gróf külügyminiszterrel az élen megjelentek a kormány tagjai, a fasiszta párt vezetői és a város előkelőségei közül számosan.

PÁL RÉGENSHERCEG ÉS MUSSOLINI TÁRGYALÁSAI

Pál jugoszláv régensherceg szerdán felkereste Mussolini miniszterelnököt a Venezia palotában és háromnegyed órán át tartózkodott nála. A megbeszélés rendkívül szívélyes légkörben folyt le. Ezután Pál herceg és Olga hercegnő a Capitoliumot tekintették meg, ahol Colonna herceg, Róma kormányzója fogadta őket és utána diszfogadás volt. A diszfogadáson az olasz királyi pár, a diplomáciai kar tagjai, Róma arisztokráciája, a katonai és polgári előkelőségek vettek részt. Később Markovics jugoszláv külügyminisztert fogadta Mussolini Ciano gróf jelenlétében.

A ROKONSZENV KÖLCSONÖS MEGNYILVANULÁSAI

Victor Emanuel király és császár a Pál jugoszláv herceg tiszteletére adott ebéden pohárköszöntőt mondott és ennek során a következőket mondotta:

— A legnagyobb örömmel köszöntöm Önt, kedves vendégünket Rómában, amely szívből jövő rokonszenvvel köszönti Önt, mert boldog, hogy kifejezésre juttathatja az olasz nemzet baráti érzelmeit az Ön személye és a jugoszláv nép iránt. Azok a kötelékek, amelyek Jugoszláviát és Olaszországot egybefűzik, erősen élnek nemzetünk szívében, amelyeket a közös érdekek és az egyetértés szilárd akarata fűz össze és amelyek a belgrádi egyezményvel tartós béke és a termékeny együttműködés alapjait vetik meg. Jugoszlávia és Olaszország, amelyeket a közös szándék tölt el, hogy megóvják és megszervezzék a rendet és nyugalmat, amelyek nélkül a népek polgári haladása el sem képzelhető, nemcsak népeik jólétéről gondoskodnak, hanem fenntartják és megerősítik a kapcsolatokat a szomszéd baráti államokkal és ezzel jelentős mértékben hozzájárulnak Európa békéjéhez és nyugalomához.

Pál régensherceg az olasz király és császár pohárköszöntőjére a következőképpen válaszolt:

— Abból a rokonszenvből, amellyel Felsőged elárasztott, királyunk, valamint az egész jugoszláv nép iránti baráti érzelem jelét látom. A szívélyességnek ilyen megnyilatkozásával már az olasz államférfiakkal, elsősorban Mussolini miniszterelnökkel való első találkozásom alkalmával találkoztam, a legnagyobb megelégedéssel tölt el a rokonszenvnek és a megbecsülésnek ez a kölcsönös megnyilvánulása. Kormányaink, amelyek megpecsételték Olaszország és Jugoszlávia jóviszonyát, a rend és a béke

megszilárdulásának eszméjétől vannak áthatva. Ebben a tevékenységükben mindig szem előtt tartották a szomszédos és baráti államokkal való jóviszony elmélyítését, valamint Európa nyugalmanak és békéjének fenntartását.

Nápolyból jelentik: Csütörtökön reggel az olasz király és császár vendége, Pál jugoszláv ré-

Daladier nagy beszéde a francia nép összefogásáról

„Franciaország minden európai állammal rokonszenvez“

Párisból jelentik: A képviselőház csütörtöki ülésén Daladier miniszterelnök nagy beszédet mondott. A képviselőház karzata zsúfolásig megtelt az érdeklődőkkel. Több felszólaló után Daladier lépett a szószékre és többek között a következőket mondotta:

— Legelső szavam a nemzet iránti tiszteletadás fejézi ki, amely a mai nehéz megpróbáltatások órájában bizonyosságát adta hazafiasságának.

Franciaország ma egy nagy műhely, millió és millió francia férfi és nő dolgozik lakadatlannal,

hogy ellássa az ország védelmét. Mi ennek az oka? Utalja-e arra többek között, hogy húsz esztendővel a nagy háború lezajlása után, ismét seregek állanak talpig fegyverben?

— Teljes meggyőződéssel vallom, hogy a népek lelkiük mélyén nem kívánják a háborút, ellenkezőleg, kívánják a békét. De

vajdon a béke egyértelmű azzal, hogy meghorhannak államokat és megszüntetnek országokat?

Franciaország nem ismeri a gyűlöletet, őszinte rokonszenvet érez valamennyi nép és ország iránt. Senki sem érezheti magát fenyegetve, mert

nincsen szándékunk támadást intézni egyetlen állam ellen sem.

Azt akarjuk, hogy emberek és népeket egyesítő béke kössön össze mindenkit.

A francia-angol együttműködésről szólva Daladier kijelentette, hogy az erősebb és szétszakíthatatlanabb, mint valaha. Akadnak egyesek — mondotta — akik cselszövésessel és hazug propaganda útján el akarják választani egymástól a két nagy országot, de ez nem fog sikerülni.

— Az események hatása, következtében — folytatta Daladier — Európa egyes államainak szavatosságát biztosítottunk megtámadás eseté-

gensherceg társaságában Nápolyba érkeze hogy megzemléljék az olasz flotta gyakorlatát Nápoly ünnepi díszet öltött a vendégek látogat sa alkalmából. A király és kísérete, valamint P herceg és Markovics jugoszláv külügyminisztr délelőtt 11 órakor érkeztek meg Nápolyba a r mai gyorsvonattal. A pályaudvaron a vendég ket a kormány több tagja, a fasiszta párt v zetői, Nápoly előkelőségei és katonai díszszzá fogadták. Mussolini miniszterelnök előbb má a Trieste cirkálóhajón érkezett Nápolyba és o fogadta az olasz uralkodót és a jugoszláv régen herceget. A tengeri hadgyakorlatokon 112 eg ség vett részt.

A király és Pál herceg a Trieste hajó f délzetéről nézték végig az olasz flotta tiszte gését és parádéját. Rajtuk kívül ott volt a pi monti herceg és a Duce is. A hajóhad három gyr korlatot hajtott végre és a gyakorlat fénypontj az volt, hogy a nápolyi öböl délkeleti pontján, rádió által irányított San Marco hajót az olas páncélosok üldözöbe vették és tüzelés alá fogták.

BERLIN TANÁCSOLTA A RÓMAI UTAZÁST

Párisi jelentések szerint a nemzetközi sajt nagy jelentőséget tulajdonít Pál jugoszláv her ceg olaszországi látogatásának. Az Oeuvre jelen tése szerint Pál herceg Berlin tanácsára utazot Rómába. A lap különben számol azzal az eshe tőséggel is, hogy Jugoszlávia a tengely-hatal makhoz csatlakozik.

PÁL HERCEG ÚTJÁNAK NAGY JELENTŐSÉGE VAN

A belgrádi lapok Pál jugoszláv régensher ceg római látogatása kapcsán rámutatnak ar ra, hogy 1910. óta elsősorban fordul elő, hogy a Karagyorgyevics-ház egyik tagja hivatalos lá togatásra Rómába utazik. Az olasz fővárosban nagy jelentőséget tulajdonítanak annak, hogy Pál régensherceget Markovits külügyminiszter is elkísérte. Rómában az a vélemény, hogy Pál régensherceg látogatása nagyobb jelentőségű, mint azt gondolják. Ez a látogatás — vélik Ró mában — még az eddiginél is szívélyesebb kap csolatot teremt a két ország között.

Belgrádi politikai körök úgy tudják, hogy Pál jugoszláv régensherceg június hó elején hi vatalos látogatásra Berlinbe utazik.

re. Igy Romániának és Görögországnak. Mind két szavatossági biztosítékot Angliával egyet értőleg nyújtottuk. Más államokkal is folytak tárgyalások. Törökországgal garanciaszerződést kötöttünk. Weygand tábornok törökországi útján meggyőződhetett arról, hogy

a két országot a kölcsönös érdekek és őszinte barátság fűzi egymáshoz.

— Célunk a népek szabadságának és füg getlenségének biztosítása. A Franciaország által követelt éber és erős külpolitika nagy erőfeszí téseket kívánt meg az országtól. A francia kor mány megteint minden katonai, pénzügyi és társ adalmi intézkedést, amit a helyzet megkívánt. Pénzügyi erőfeszítésinkre jellemző, hogy

ötmilliárd frankot fordítottunk hadfelzere lési célokra.

Minden elismerésem a francia munkásé és a zászló alá szólitott francia férfiaké, akik lelke sen tesznek eleget kötelességüknek. Büszkén val lom, hogy

egyetlen üzemben tört ki bérharc, ahol mind- össze 13 munkás sztrájkolt.

Ez a lelkesedés nemcsak az anyaországban nyil vánul meg, de a gyarmatokon is. Minden fran cia állampolgár kész, hogy megvédje élete árán is a nagy francia közösséget. Egyes külföldi kö rök azt hiszik, hogy bizonyos eszközökkel demo ralizálhatják Franciaországot és a francia népet és ezzel akarják felőrölni az országot.

Befejezésül Daladier miniszterelnök kijelen tette, hogy Franciaország készen áll minden es hetőségre. Aki a békét támadja,

a francia fegyverek súlyával fogják magu ket szembe találni.

A francia miniszterelnök beszéde különösen akkor keltett nagy lelkesedést, amikor Daladier a francia-angol együttműködésről és a kötelező angol katonai együttműködéséről tett emlí tést.

1939. május 13.

Május 22-én elhagyják Spanyolországot a német önkéntesek

Berlinből jelentik: A Deutsche Allgemeine Zeitung jelenti, hogy a Spanyolországban tartózkodó német önkéntesek május 22-én, fényes keletek között lezajló ünnepségek után távoznak el Spanyolországból. A német önkéntesek búcsúján megjelentek Franco tábornok is.

Közvetlen repülőjárat London és Varsó között

Varsóból jelentik: Május 15-én indul meg a Varsó—London közötti légi járat, amely Gdynián és Koppenhágán keresztül vezet. A repülőgépek Németország elkerülésével teszik meg az utat Varsó és London között.

Egy pár csepp elegendő

Az ODOL szájvíz erős, egy pár csepp, egy fél pohár vízben, elegendő a hatásos szájöblögetéshez. Az ODOL anti-septikus és az egészség védelmezője.

ODOL

Szétfoszlott a vatikáni békekonferencia reménye

Halifax Geniben Molotovval fog tárgyalni
Mindent elkövetnek az angol-orosz szövetség érdekében
Chamberlain újabb beszéde a béke megmentéséről

Rómából jelentik: Vatikáni értesülések szerint a pápa kezdeményezéséhez fűzött valamennyi fantasztikus kombináció elesett, tekintve, hogy a pápa csupán diplomáciai úton érdeklődött az országok vezetőinél, hogy lehet-e békés úton elintézni a konfliktusokat. E készülő békeconferenciáról nem tudnak semmit. A pápa különben áldozásúrtörökön foglalja el a lateráni bazilikában Róma püspökének székét. Valószínű, hogy ez alkalommal a Szentatya újabb békeszózatot intéz a világ népéhez. Arról azonban, hogy mit fog mondani, senkinek sincsenek semmi-féle értesülései.

A Szovjet angol és francia viszonyosságot kér arra az esetre, ha a Távolkeleten megtámadják

Moszkvából jelentik: A TASS hírszolgálati ügynökség jelentése szerint a szovjetkormány felfogása szerint az angol kormány ellenjavaslatát nem tesz említést a kölcsönösség elvéről, a melynek alapján a Szovjet által nyújtandó segítség ellenében, Anglia és Franciaország hasonló módon katonailag támogatná egy esetleges távolkeleti háború esetén, vagy abban az esetben,

ha a Szovjet valamelyik európai hatalommal kerülne háborús konfliktusba.

Az angol-orosz megbeszélések során felmerült félreértésekről nem lehet egyéb felvilágosítást kapni. Diplomáciai körökben úgy vélik, hogy már maga az is nagy eredmény, hogy ennek a félreértésnek fennállását nyilvánosságra hozták és némi világosságot vetettek az eléggé bonyolult tárgyalásokra.

Halifax lord Genibe hívta Molotovot

Londonból jelentik: Mint az Information megbízható helyről értesül, Halifax lord angol külügyminiszter szerdán délután táviratot intézett Molotov külügyi népbiztoshoz és meghívta hétfőre Genibe. Ebből a tényből, valamint az angol sajtó kimerítő közléseiből arra következtetnek, hogy Anglia Geniben feltétlenül meg akarja kötni a Szovjettel a szerződést.

Londonban a légkör tisztulását látják

Az angol külügyi bizottság szerdán este ismét összeült és áttekintette a nemzetközi helyzetet. Politikai körökben az a benyomás, hogy a légkör megtisztult és a különböző tárgyalások haladása meggyorsulhat.

Érdeklődéssel várják Londonban a Szovjet választást, remélve, hogy Chamberlain miniszterelnök szerdai nyilatkozata eloszlatja a felmerült félreértéseket.

Céloznak arra is, hogy Halifax lord Geniben, a népszövetségi tanácsülés alkalmából az angol—szovjet tárgyalásokról is fog máj 22-én tárgyalhatni a szovjet képviselőjével, aki esetleg maga Molotov külügyi népbiztos, vagy ennek helyettese, Potemkin lesz.

A SZOVJET A NÉPSZÖVETSÉGI TANÁCSÜLÉS KETHETES ELHALASZTÁSÁT KÉRTE

Párisból jelentik: A szovjet kormány a népszövetségi tanács májusi ülészakára Potemkin helyettes külügyi népbiztosal akarja képviseltetni magát, ezért hivatalosan eljár a népszövetségi tagállamoknál, hogy

tolják ki az ülészak megnyitását és annak elhalasztását kérték.

Az elhalasztást azért kéri a szovjet kormány, mert Potemkin csak csütörtökön érkezett vissza Moszkvába törökországi útjáról és néhány napig még fontos tárgyalásokat kell folytatnia. Mivel a népszö-

vetségi tanácsban képviselői kormányok már eddig is elismerték a kérdés jogosságát,

Moszkva sürgős kérelmet intézett Genflehez az ülészak május 25-én való megnyitására.

A LENGYEL HIVATALOS SAJTÓIRODA A NÉP NYUGALMÁRÓL

Varsóból jelentik: A PAT távirati iroda közli: A lengyel lapok megállapítják, hogy az a kísérlet, hogy különböző propagandákkal felőröljék Lengyelország idegeit, teljesen eredménytelen és hatás nélkül maradt. Megállapítja az Express Poranny, hogy a lengyel nép a legnagyobb nyugalommal tekint a jövő elé.

CHAMBERLAIN BESZÉDE AZ ANGOL-NÉMET VISZONYRÓL

Londonból jelentik: Chamberlain angol miniszterelnök csütörtökön az Albert Hallban beszédet mondott, amelyben kitért arra, hogy az 1938. év történelmi jelentőségű Anglia történelmében.

Parancsnak nem engedelmeseink, de kétszék vagyunk arra, hogy békés úton oldjuk meg a kérdéseket. Nem szándékunk háborút viselni, de a szabadság és függetlenség feláldozása nélkül meggyünk bele háborúba és ezért kötelezettségeket vállaltunk az európai szárazföldön.

Cseh- és Morvaország bekebelezése után a többi államok feltették a kérdést, hová vezet Németország az az akciója? A Birodalom valamennyi szomszédja fenyegetve kezdte érezni magát.

Bizonyos német körök úgy vélik, hogy Anglia be akarja keríteni Németországot. Kijelenthetem, hogy

sohasem gondoltunk arra, hogy Németországot elszigeteljük. De nem vagyunk hajlandók arra, hogy télenül nézzük azt, hogy egyik ország a másik után veszíti el függetlenségét

és állami létét. Szavatosságot nyújtottunk Lengyelországnak, Romániának és Görögországnak. Megbeszélések folynak Törökországgal és Oroszországgal.

Az angol—német viszonyról szólván Chamberlain kijelentette, hogy meg van győződve, miszerint mindkét nép elvárja kormányától, hogy vérontás nélkül intézze el a függő kérdéseket. Nem szándékunk Németországgal fegyverkezési és gazdasági harcot kezdeni.

Tovább beszélve megindokolta, hogy mi késztette az angol kormányt a kötelező katonai szolgálat bevezetésére.

— Örömmel látnám — fejezte be beszédét Chamberlain —, ha minden probléma békés úton és megértéssel nyerne megoldást.

SÜRGŐS A SZOVJETTEL VALÓ MEGEGYEZÉS

Chamberlain miniszterelnök az alsóház tegnapi ülésén bejelentette, hogy Lord Halifax közölte a szovjet nagykövettel, hogyha Oroszországnak kételyei vannak Anglia azon álláspontja felől, amely a támadóval szemben megnyilvánul, Halifax külügyminiszter készen áll arra, hogy olyan felvilágosításokkal szolgáljon, amelyek minden kétséget eloszlatnak. Felkérte egyben Maiksi szovjet nagykövetet, közölje azokat az okokat, amelyek a kételkedésre okot szolgáltatnak. Chamberlain ezután kijelentette, hogy a szovjettel való tárgyalásokat azoknak sürgős jellege folytán rövidesen be kell fejezni. A Lengyelországnak nyújtott garancia nem zárja ki a szövetséget Nagybritannia és Szovjetország között. Rövidesen az angol-török tárgyalások eredményéről is nyilatkozni fog az angol miniszterelnök és nem vár addig, amíg az angol-szovjet tárgyalások befejeződnek.

Ezután Macdonald gyarmatügyi miniszter nyilatkozott arról, hogy néhány napon belül közölni fogja Anglia álláspontját a palesztinai kérdésben. Egy ellenzéki képviselő felszólalására Chamberlain kijelentette, hogy az angol-szovjet tárgyalások menetéről állandóan tájékoztatják a francia kormányt.

ÍRORSZÁGBAN NINCSEN KATONAI KÖTELEZETTSÉG

Az angol alsóház bizottsági ülésén tulnyomó többséggel elfogadták Samuel Hoare hadügyminiszter indítványát, amelynek értelmében Észak-Írországban nem vezetik be a kötelező katonai szolgálatot.

GÖRING A FÖLDKÖZI-TENGER PARTJAI MENTEN HAJÓZIK

Berlinből hivatalosan jelentik: A külföldi sajtóban különböző találgatások láttak napvilágot Göring vezértábornagy, porosz miniszterelnök teljesen magánjellegű Földközi tengeri útjával kapcsolatban. E találgatásokkal szemben hivatalosan közlik, hogy Göring tábornagy sármerei tartózkodása után elfogadta a Hamburg—Amerika Linie meghívását és résztvevő a társaság legújabb motorhajójának első Földközi tengeri útján. Jelenleg is a hajó feléldézetén tartózkodik a Földközi tenger nyugati partjai mentén. A tengeri út befejeztével a közeli napokban valamelyik olasz kikötőből visszatér Berlinbe.

A newyorki világkiállítás a huszadik század tündéri csodája

A látnivalók, művészi szépségek és fantasztikus elképzelések olyan tömegével fogadja a kiállítás az embert, amilyen eddig még nem volt a világon

Newyorkból írják: Egész Amerikának a csodája, sőt ennél is több — a nemzeti büszkesége a newyorki világkiállítás. Ilyen még nem volt az Egyesült Államokban. Túlzárnal arányaiban és méreteiben minden eddigi kiállítást és pazarabb, gazdagabb a mult évi csodálatos párisi világkiállításnál. Aki a kiállítás területére lép, annak száján lépten-nyomon önkéntelenül kiszalad a meglepetés okozta felkiáltás: Ez Amerika!

Amit ész, izlés, szorgalom, tudás és fantázia adhat, az itt mind együtt van.

A tempó, ahogyan készült, nem volt amerikai. A munkások „amerikáztak”, vagyis lassabban dolgoztak, mert órabért kaptak, a szakszervezetek ügyeltek, hogy ne legyenek hamarosan kész, mert sok a munkanélküli és mindenkinek jól jön a kereset. A szakszervezetek nincsenek tekintettel kitűzött terminusokra és nemzeti büszkeségre. Azért mégis idejére elkészültek minden, csak éppen többre került, mint amennyibe tervezték. A pénz azonban nem számít az Egyesült Államokban.

Elképzelhetetlenül nagy forgalom

Óriási méretű hidon keresztül lehet a kiállítás területére lépni. Mondani is felesleges, hogy a napnak minden órájában az autók és gyalogosok beláthatatlan tömege hömpölyög a hidon. Elképzelhetetlenül nagy a forgalom, a newyorki rendőrök azonban mesterei a közlekedés észszerű irányításának.

Sohol semmi torlódás, zavar, vagy baleset.

A tilost és szabadot jelző automatikus lámpák idejében gyúlnak fel és alszanak ki, hosszú kocsisorok másodpercek alatt állnak le. Minden euró-

pai államnak van pavillonja. Külön kiállítási csarnokot épített Csehszlovákia és Albánia, persze a két függetlenségét elvesztett állam egyben propagandacélra is felhasználja kiállítási épületét. Ha valaki aziránt kérdezősködik, hogy hány európai ország szerepel a világkiállításon, jellegzetes amerikai humorral ezt a választ hallhatja: plusz kettő. Európán kívül Közép- és Dél-Amerika, Afrika és Ázsia, sőt a távoli Ausztrália is szerepel, annyi itt a pavillon, hogy napok kellene, amíg az ember mindegyiket bejárja. És mindegyik szép, mindegyik művészi.

Szerelem hozta létre a görög pavillont

A Szovjet pavillonjai ezúttal is, akárcsak Párisban, impozáns méreteivel hat, a francia kiállítási csarnok végtelenül izléses és kecses, Anglia és Kanada egyszerű, de hatásos épületeket emelt.

Mindenkinek nagyon tetszik a román pavillon, amely valóságos kis márványpalota

és elsőrangú propaganda a román túrisztika érdekében, mert szemléltetően mutatja be az ország gazdasági kincseit és természeti látványosságait. A magyar pavillon természetesen csupa magyar motívum. A helyiség emeleti részén van az étterem és a körbenfutó folyosóról leláthatni a földszinti kiállítási termekbe. A tokajt és kecskeméti barackot rövidesen megkedvelték az italt különben is szerető amerikaiak. Érdekes dolgokat mesélnek a görög pavillonról. A pályázaton két tervet fogadtak el: egy férfit és egy nőt. Kettőjük tervét összegegyeztetve építették fel a görög nemzet pavillonját. A görög építész feleségül vette az építésznot. Azelőtt nem is ismerték egymást. Elutazásuk előtt esküdtek meg és a világkiállítás a nászútjuk. A nő szöke és mosolygós, a férfi fekete és magas. Szép pár. Állandóan karonfogva járnak alkotásuk körül. Nagyon boldogok.

A CSODA

A kiállítás tulajdonképpeni csodája azonban az óriásgömb, a periszfér és a valószerűtlenül sudár Trylon, mindkettő a jövő képét akarja elénk vetíteni és amerikai nemzeti szimbólumnak kell őket tekinteni. Nincsen ember, aki ne szédülne bele abba a fantasztikus látványba, amit a General Motors épülete nyújt. Az Egyesült Államok I. számú építészsenije,

Mr. Bell Geddes tervezte a kívül-belül egyaránt hihetetlenül tüneményes épületet, a melynek neve: a jövő városa.

A jövő lakóháza zártformájú épületkolosszus. mindenütt csupa virág. A jövő uccáján a gyalogjárók útja emeletmagasságban van, míg lenn a földön pompás zöld gyeppen rohannak az autók. Minden hatalmas méretűre van szabva. Nincsen Európának olyan óriási táncterme, vagy hangversenyterme, amely olyan nagy lenne, mint ennek a gigászi épületnek bármelyik terme. A me-

nyezet szinte az égig ér. Külön tanulmányt lehetne írni a süppedő szőnyegek sokféleségéről és művészi szépségéről. Az egyik ilyen nagy teremben fal, korlát, szék és más berendezési tárgy csillogó vörösréz, a másikban sárgaréz, a harmadikban más értékes anyag. Kétféle reklám az amerikai fém- és faiparnak.

A JÖVŐ VÁROSA

Van itt elvarázsolt kastély is, az ember legalább is úgy érzi, mintha ide került volna. Sötétkék világítás szűrődik ki egy méter magaságban a föld felett valamilyen fekete fal rejtett nyílásából. Az ember azt hiszi, hogy egy Wells-regény elvenedik meg szeme előtt, mert a látogatók felső test nélkül járnak.

Valamilyen furcsa világítás következtében csak a lábukat látni, deréktól felfelé láthatatlan a test. Törzsnélküli lábak járkálnak a helyiségben.

A legnagyobb élmény azonban mégis a kerek terem, amely valójában óriási forgószínpad. A falak mentén körben kényelmes karosszékek. A terem közepén miniatűr város, természetesen tündérien megvilágítva: ez a jövő városa. Izlésesen és arányosan elosztva tavak, folyók, parkok, szökőkutak, üzletházak, középületek, Norman Bell Geddes, az elsőszámú építészseni csodálatos elképzelése. Ez ember elhelyezkedik a karosszékben, az lassan körbenforog, hogy a csudaváros minden pontját egyformán lehessen látni. És

amíg a fotójuk forognak, a támlába rejtett mikrofon a fülbe duruzsolja a különböző tudnivalókat.

Minden nézőnek mást sug a fülbe, mert minden néző más és más részletet lát maga előtt ugyanazon időben. Ennél praktikusabbat el sem lehet képzelni. Csak az a kár, hogy a láthatatlan szpiker angolul beszél és nem mindenki ért angolul, aki eljött a kiállításra.

MÉG A BÍRÓSÁG IS ...

Newyork elképzelhetetlenül büszke a kiállításra. A nagy város nyolcmillió lakosának keblét duzzasztja a nemzeti öntudat. Minden autón, minden épületen, üzleten, vendéglőn és más he-

TITKOS BETEGSÉGEK

Téves előítélet — amely ellen mindig küzdenünk kell — „titkos” betegségnek tekinteni a hügy és ivar-szervek, valamint a hólyag és mellékszerveinek megbetegedéseit.

Ezen álszemérem súlyos és szomorú következményei — úgy az egyénre, mint a fajra nézve — ugyszólván kiszámíthatatlanok.

Mindenesetre sürgős intézkedésekre van szükség. PAGEOL a leghatásosabb hügyszervi fertőtlenítő enyhíti a fájdalmakat, megszünteti a folyást, tehermentesíti a prosztatát.

PAGEOL azonnali megkönnyebbülést ad, használata energikus, tökéletes és végleges kikezelést biztosít.

PAGEOL

hatásos hügyszervi fertőtlenítő

Kapható: gyógyszerárakban és drogériákban

Ilyen kis zászló vagy tábla van a felirással: Isten hozott a kiállításra. A metropolisban csupán egyetlen ember, bizonyos J. William vonakodó autójára kifüggeszteni a táblát: „New-York World's Fair 1939.” Az mondotta, hogy a kiállítás neki nem imponál, mert az magánvállalkozás, tehát nem csinál neki saját autóján reklámot.

Bíróság elé került az ügy, amely ítéletében kimondotta, hogy J. William köteles a rendszármellett a táblát is autójára tenni, mert a kiállítás magánvállalkozás, olyan nagy államérdek fűződik annak sikeréhez, hogy minden amerikai állampolgárnak kötelessége a sikert elősegíteni.

Külön tudósítást lehetne írni a páratlanu elegáns és gyönyörű nőkről, akik soha nem láttott ruha- és kalapkolteményekben pompáznak a kiállításon. Ezeknek a nézésébe is beleszédülhet az ember. Csak mint érdekességet érdeme megemlíteni, hogy Amerikában idén orgonallé színű száj a divat, amihez állandó mosoly is jár.

Egy elvitázhatalan: Newyork valóban világszodát adott 1939-ben ...

Utazási kedvezmény Bucurestibe

A főváros lüktető életébe ismét új ütemet hoz a május. Bucuresti székesfőváros vezetősége az idén is megrendezi a „Bucurestii hónap”-ot, amivel immár hagyományosan kötelességének tesz eleget és az ország lakosságának hó óhaját teljesíti.

A „Bucurestii hónap” minden évben egy-egy kimagasló történelmi esemény, valamint évforduló megünneplésének jegyében folyt le. Az ünnepek keretei évről-évre bővülnek és színvonaluk ezzel párhuzamosan emelkedik.

Az idei „Bucurestii hónap” középpontjában a Román Királyság megalapítójának, I. Carol király születésének százéves és Mihail Eminescu, a nemzet nagy költője halálának ötvenéves fordulójára áll. Ennek a két évfordulónak a megünneplése, amely már magában véve rendkívüli jellegű kölcsönöz a „Bucurestii hónap”-nak, kiállítás, sportesemények, repülőmeeting és egyéb lélekemelő látványosságok keretében megy végbe.

De ami a vidéki lakosságot legközelebről érinti, az a ritka kedvezmény, amelyet a „Bucurestii hónap” vezetősége a fővárosba való utazásra nyújt. A „Bucurestii hónap” tartama alatt (május 15-től — június 15-ig) 50 százalékos kedvezményvel lehet utazni a fővárosba az ország bármely részéből, hétvégén (péntek este 12 órától hétfő este 12 óráig) pedig 75 százalékos kedvezményvel.

A feltételek ismertetésére visszatérünk.

SCALA

Ma, péntektől kezdődőleg

A szezon legszebb orosz tárgy filmje

A szentpétervári fehér éjszakák

„GABY MORLAY” világfilmje

Anglia erőforrásai

Csak nemrégiben olvashattuk, hogy Anglia március 30-án hadoszályainak létszámát 19-ről 32-re emelte (6 sor- és 26 területi hadosztályra). Az április 26-iki tudósítás pedig már arról számol be, hogy az általános védkötelezettséget vezették be, vagyis oly törvényt, amelyet Anglia béke idején „lehetőleg” tartott. Egyelőre minden védköteles ifjunak a területi hadsereg kötelékében kell 4—6 hónapi kiképzésre bevonulni s évente fegyvergyakorlatokon részt venni. Statisztikai adatok szerint jelenleg kb. 2 millió 275.000 18—20 év közti ifju áll rendelkezésre. Ezeknek felét azonnal be akarják hívni, a mint a szükséges kiképző személyzet, laktanyák, táborok rendelkezésre állnak. A hadfelszerelés és lőszerminiszterium megkezdte működését s azonnal elkészíteti a szükséges felszerelést, fegyverzetet és lőszert. Ezzel Anglia véderő rendszere alapjában változott meg.

Érdekes, hogy nemrégiben német szakíró tárgyilagosságon irt igen tanulmányok művében felelteti, hogy Angliát ma nehezebb megvédeni, mint 1914-ben. Ha ugyanezt a biztonságot akarja lakosainak nyújtani, mint a világháború megkezdésekor, akkor lényegesen kell haderejét már békében is fejlesztenie, mégpedig elsősorban a légi- és tengeri haderőket. Az ellenséges légi haderők a tengeren, az erősen páncélozott, légelhárító ágyúkkal felszerelt modern hadihajók ellen nem tudnak sikert elérni. Ellenben az egyes szállítóhajókat, melyeknek végül is a „kanálison” kell áthaladnia, sikerrel támadhatják, ezáltal Anglia ellátását, élelmezését és hadiiparát lehetetlenné tevé. Nagybritannia már egy idő óta számolt a gróf Pückler által jelzett veszélyvel és a totális háborúra rendezkedett be oly körülményekkel és óriási pénzáldozattal, melyre eddig még a világtörténelemben példa nem volt.

Védelmi, illetve felkészültségi programjában a következő sorrendet állapította meg:

1. Légvédelem, 2. tengerentuli összeköttetés vonalainak biztosítása, 3. nagyteljesítményű hadiipar-telepek kiépítése, illetve fejlesztése és 4. modern expedíciós hadsereg szervezése és felszerelése.

A légvédelem, illetve légoptalom céljaira már 90.000 területi katonát képeztek ki, azonkívül a ballongárak és zarak egész rendszerét építik. 1938. közepén Nagybritannia kb. 1700 korszerű repülőgéppel rendelkezett. Azóta ez a szám lényegesen megváltozott. A kormány a repülőgépgyártást minden eszközzel támogatja. Ugynevezett „árnyékgyárakat” állítottak fel háború esetére, melyek a mozgósítás alkalmával kezdik meg teljes működésüket. A légvédelemben is hatásosabbak azonban intézkedései hadiflottájának kiépítésére. Nagybritannia 1942-ben — ha a mostani programot befejezte, — 19 csatahajó, 3 csata- és 57 egyéb típusú cirkálóval — a nagyszámú kisebb egységtől nem is beszélve —, a világ legerősebb és legkorszerűbb hajórajával fog rendelkezni. Ezáltal kedvezőbb helyzetben lesz, mint 1914-ben, mert nehéz páncélosait hadműveleti célokra alkalmazhatja, míg ellátását, kereskedelmi hajóinak útján, a cirkálók és 29 torpedóromboló fogja biztosítani a tengerek repülőin kívül.

1914-ben Nagybritannia komoly háborúra számított tekintetben sem volt felkészülve. Expedíciós hadserege 6 gyalog és 1 lovas hadosztályból állt. Földi hadseregének szervezésénél csak a gyarmatok érdekeivel számolt; ma már más a helyzet e téren is. A szigetország hadseregét átszervezik. Páncélos és géppuskás hadosztályokat akarnak felállítani a megfelelő különböző ürméretű gépvontatású tüzérséggel. Ebbe az „átszervezésbe” bombaként csapott bele az általános védkötelezettség elhatározása. Gróf Pückler érdekes művében Nagybritannia erőforrásainak bázisaként kereskedelmét, iparát, hajózáását számítja, egyben azonban rámutat, hogy sok tekintetben hanyatlás áll be. Megvilágítja az Empire világpolitikai helyzetét, eleve kijelentve, hogy a dominiumok elszakadásával az anyaországtól nem szabad számítani. Nagybritannia ma is a világ leggazdagabb állama és érdekeinek csapjaival mind az öt földrészt behalózza.

A szerző természetesen mindent német szemmel néz és lát, de tárgyilagoss. Azt, aki az Empire nagy problémáit figyelemmel kíséri, azért is érdekelné fogják gróf Pückler megállapításai, mert jóslata sok tekintetben beigazolódott, illetve Nagybritannia máris szinte meglepetésszerűleg határozta el magát azokra a reformokra, melyeket ő, mint német ember szükségesnek tartott, ha a szigetország meg akarja tartani világhatalmi helyzetét.

S. I.

Grippa, Hülés és Nevrálgiaák ellen

JAWOL

Megjelent az új választási törvény

Bucurestiből jelentik: Öfelsége — mint jelentik — aláírta az új parlament összehívására szóló törvényt. A törvényhozó testület két részből áll, képviselőházból és a szenátusból.

A képviselőháznak 258, míg a szenátusnak 88 választott, 88 király által kinevezett és más jogszabályok alapján tagjai lesznek, akiket 1938 február 22-ig történt bejelentés alapján elismertek. A képviselők választása titkos szavazás útján történik, a szavazás kötelező. A szavazás 11 választó kerületben történik, illetve minden tartomány egy-egy választó kerületnek számít.

amelyekhez a fővárost külön hozzászámítják. A választási kerületeknek a székhelye az itélőtábla.

A képviselői mandátuma hat évre szól. A választhatósághoz a következő feltételek szükségesek:

KIK A VÁLASZTÓK?

A megválasztandó román állampolgár legyen, polgári és politikai jogainak birtokában legyen és szerepeljen kerületének választói névjegyzékében, valamint abban a szakmai keretbe tartozzék, amelyet képviselni fog. Végül pedig a jelölt Romániában lakjék.

Nők a képviselőházba nem választhatók. A képviselőválasztáson résztvenni azok a román állampolgársággal bíró férfiak és nők jogosultak, akik 30-ik életévüket betöltötték, irni-olvasni tudnak és a következő foglalkozási csoportok valamelyikét gyakorolják: földművelés és kézműipar, kereskedelem és ipar, szellemi foglalkozások.

Hogy valaki szenátorra legyen választható, ahhoz az előző feltételeken kívül az is szükséges, hogy 40-ik életévát betöltse. A szenátorválasztókra azzal, hogy ezek tagjai kell legyenek az állam által alkotott szakmai szervezeteknek.

Akik nem választók és nem választhatók

Nem választhatnak és nem választhatók: akiknek jogait felfüggesztették, akik csöbbe jutottak. Méltatlanok: a büntényekért elítéltek, az úzérkedésért elítéltek, hazaárulók és kémek, akik kivonták magukat a katonai szolgálat alól, akik megtagadták a katonai eskütelét, akiket bírói ítélettel eltiltottak politikai jogainak gyakorlásától, akik a felszabott tartományoknak az ókirálysághoz való csatlakozása után a román állam hadserege ellen harcoltak, vagy szövöttek, vagy pedig végleges bírói ítélettel bűnösnek mondták ki az állam ellen elkövetett kihágás miatt, akiket a katonai igazságügyi szervek éri elítéltek, akiket a katonai igazságügyi szervek fő, vagy mellékbüntetésenként lefokozással sújtottak. Kivételt képeznek a méltatlanság alól azok, akiket a kisebbségi sorsban élés idején elzárásra ítélték.

A tényleges katonák nem lehetnek választók, vagy megválasztók.

Mindazok, az állami, tartományi, megyei, vagy községi alkalmazottak, akiknek fizetése a kamara által megszabott költségvetésbe van felvéve, csak abban az esetben választhatók.

ha a választói testület összehívása után számított öt szabadságon belül lemondanak állásukról.

Ugyanez a rendelkezés vonatkozik azokra is, akik fizetésüket magánintézményről kapják, kinevezésük azonban királyi igazgatóság alapján történik. A képviselők és szenátorok az állammal, tartományokkal, községekkel nem köthetnek munka, vagy szállítás szerződést, az állam érdekeivel szemben nem képviselhetnek magánérdekeket, nem vehetnek részt olyan vállalatok igazgatóságában, amelyek szerződéses viszonyban állnak az állammal, tartományokkal, vagy községekkel, a mandátum elvesztésének veszélye nélkül. Hasonlóképpen nem járhatnak közbe a minisztériumoknál, vagy más hatóságoknál. A választási tagozatok elnökei kinevezett bírók. Ezeknek akadályoztatása esetén a választásokat az illető tábla elnöke által megejtett sorshúzás útján kielölt bírók vezetik le.

A választói, vagy kinevezett szenátorok mandátuma 9 évre szól.

A jogszabályi szenátorok mandátumának érvényessége abban a pillanatban megszűnik, amikor véget ér az a minőség vagy tiszttség, amelynek alapján az illető jogot nyert a szenátusban való részvételre. A választott szenátorok mandátumait három évenként megújítják.

A képviselő választók névjegyzéke állandó jelleggel bír és azt kiegészíteni, vagy azon

változtatásokat eszközölni évente csak egyszer, január hónapban lehet.

Mindazok a polgárok, akiknek választói joguk van, minden év január 1 és 15-ike között megjelennék egy bizottság előtt és szóbelileg kért fogják a választói névjegyzékbe való felvételüket, megemlítvén ugyanakkor azt a foglalkozási ágat, amelyet űz. A bizottság városokban a polgármesterből, a vezér-titkárból, a rendőrség főnökéből és a pénzügyigazgatóság megbízottjából, míg a községekben a bíróból, jegyzőből, a csendőrség parancsnokából és a pénzügyi szolgálat kiküldöttjéből áll. A bizottság által összeállított választói névjegyzéket a városházban és az illetékes járási bizottságban tíz napra kifüggesztik. Az esetleges sérelmeket ezen időn belül szóbelileg, vagy írásban kell bejelenteni a járási bizottsághoz, amely három napon belül köteles az ügyben dönteni. Ennek megtörténte után a beírás véglegesnek tekinthető.

A szenátorokat választók névjegyzékét ugyanabban az időszakban és feltételek mellett állítják össze, mint a képviselő választókét, a választásra jogosultak azonban a törvényszék főnökénél jelentkeznek. A törvényszék főnöke által összeállított névjegyzék ellen benyújtott kifogásokat az itélőtáblai főnök tárgyalja.

A választások csak egy napot vesznek igénybe.

Reggel 8 órakor kezdődnek, egész napon át tartanak, de semmi esetre sem haladhatják túl a másnap reggeli 8 óráig. A szavazás abban a szekcióban történik, amelyben a választók lakik. Mindenekelőtt megállapítják a választók személyazonosságát, és választási jogosultságát és

minden választó titkosan szavaz, külön-külön minden jelöltre.

A szavazó cédulát a választó zárt helyiségben borítékba helyezi, azt lezárja és átadja a szavazás vezetőjének. Minden borítékba csak egy cédula helyezhető. Úgy a jelöltek, mint a választók is óvatossággal emelhetnek a választás ellen.

A szenátusi választásokkal a fentebb ismertetett eljárás szerint ejtik meg, azal a kivétellel, hogy csak egy választási tagozat van, amely az itélőtábla mellett működik.

Mindazok, akik a kötelező szavazást elmulasztják 1—2.000 lejig terjedhető pénzbírsággal büntetnek, ezenkívül 2 évig nem foglalhatnak el közhivatalt.

A Temes kerület, — amelyhez Arad és Temesvár tartoznak — a három foglalkozási csoportból 8—8, összesen 24 képviselőt választ. A képviselőházba a mezőgazdaság 86, a kereskedelem és ipar 86, a szellemi foglalkozások ugyanancsak 86 képviselőt választanak. A választott szenátorok közül a mezőgazdaságnak 30, a munkásnak 14, a kereskedelemnek 11, az iparnak 11 tagja lesz. A szellemi foglalkozások közül a tanítók egyesülete 2, a középiskolai tanárok egyesülete 2, az egyetemi tanárok testülete, a lelkészek egyesülete, a mérnökök egyesülete, az építésszék, az orvosok egyesülete, az állatorvosi testület, a gyógyszerészek, az ügyvédzsövetség, végül az írók és a művészek 2—2 tagot választanak.

A törvényhozó testületeket 1939 június 7-re összehívják.

HIREK

ELŐFIZETÉSI ARAK:

BELFÖLDÖN

Magánosoknak egy hónapra 70, negyedévre 200, félévre 400, egész évre 800 lei. Házhöz való kézbesítésért külön havi tíz lei. Nyugdíjasoknak, lezalkalmazottaknak egy hónapra 60, negyedévre 180, félévre 350, egész évre 700 lei. Házhöz való kézbesítésért külön havi tíz lei. Hatóságoknak, közhivataloknak és közüzemeknek, gyáraknak és vállalatoknak egy évre 1200 lei kézbesítéssel együtt.

KULFÖLDÖN

Egy hónapra 120, negyedévre 350, félévre 700, egész évre 1400 lei.

TELEFON

28-10 és este 9 óra után 28-15.

MEGJELENÉS

Minden napon a vasárnapokat és ünnepnapokat követő napok kivételével.

SZERKESZTŐ.

Vuchetich Endre dr.

A római vendég

Pál herceg szerdán Rómába érkezett, ahol uralkodónak kijáró tisztelettel fogadták. Ez nemcsak Pál jugoszláv régensherceg közjogi helyzetének szolt, hanem annak a fontos külpolitikai eseménynek, amelyet a herceg utazása jelent. Nem titkolják, hogy a Balkán népei egymáshoz való viszonyára kihatással lehet ez az utazás, amelyet a jugoszláv állam szimpatikus rége megett. Pál herceg egyike a legaktívabb európai államfőnek. Pál herceg ugyan nem államfő, de igyekszik nagy gondnal és szeretettel helyettesíteni unokaöccsét, Péter királyt. A király másodunokafivére, mert Pál herceg a néhai szerb király fivérének a fia. Jelenleg 46 éves, 1893-ban született Pétervárt, ahol Olga Demidof hercegnőt vette feleségül, aki nem származik királyi családból. A házasság már 20 éve áll fenn és Pál hercegnek és Olga hercegnőnek egy 14 éves és egy 18 éves fia van. Péter király akarataiból Szentpétervárt nevelték, ahol a cár apródtestületéhez tartozott. Néhány évvel a világháború előtt, Oxfordba küldték és ide szünetelt vissza a világháború végén, amikor katonai kötelességeinek a háborún keresztül eleget tett. Felépése, intelligenciája, kulturájának felépítettsége az oxfordi évek alatt teljesen megváltozott. Oxfordban a Master of Arts címet nyerte el. Angliában élt 1934-ig, amikor Sándor király meggyilkolása után hazahívták és átvette kis unokaöccse mellett a régensi tisztséget. A kormányzóherceg azóta is minden évben hónapokat tölt Londonban, ahol az előkelő társaság kedvence. Sógornője a kenti hercegnő és így szoros rokoni kapcsolat fűzi az angol királyi családhoz. Amikor Sztójadinovics távozott, nyíltan hangoztatták, hogy Pál herceg most már korlátlanul kezébe vette a jugoszláv külpolitika irányítását. A béke szempontokon kívül ezt a külpolitikát a szomszédokkal való jóviszony ápolása képezi.

(—) CATINA VASILE LEMONDOTT A KERESKEDELMi KAMARA BIZOTTSÁGI TAGSÁGÁRÓL. Catina Vasile gabonakereskedő, a temesvári kereskedelmi és iparkamara ideiglenes bizottságának tagja, ezen megbízatásáról lemondott.

(—) ESPERESI LÁTOGATÁS AZ UNITARIUSOKNAL. Vasárnap, május 14-én istentisztelet lesz a temesvári lutheránus templomban. Az istentiszteletet Barabás Miklós, Kolozdoboka körüli unitárius esperes tartja délután négy órakor. A temesvári unitárius egyházközösség megalakulása óta most rendezi első esperesi látogatását.

(—) HAZASSÁG. Poysl Ferenc dr. és neje Kremser Klótila leányát, Klótildot, május 14-én déli fél 1 órakor vezeti oltárhoz a kőbányai Szent László téri római katolikus plébániatemplomban Rác János dr. és neje Schenker Irma fia, Rác Imre dr., Budapest, Hölgy ucca 44.

(—) VELICI RENDŐRKOMISZÁROS LEMONDÁSA. Velic Coriolan rendőrkomiszáros, aki a bünygyi rendőrség élén állott, állásáról — mint értesülünk — lemondott és kilépett a rendőrség szolgálatából.

(—) ÖNGYILKOSSÁG. Miklovitz Mihály ötven éves aradi lakos Lovrin községben meglátogatta Badal Éva nevű sógornőjét, akinek házában a pajtában felakasztotta magát és meghalt. Tettének okát nem ismerik.

Május 12
Péntek
Pongránc, Irma,
Eufán

1814. május 12-én született Rónay Jácint címzetes püspök. Bencésrendi szerzetes volt és már akkor feltűnt mély bölcséletet tartalmazó írásival. A magyar szabadságharc leverése után Londonba ment, ahol folytatta irodalmi munkásságát. Később visszatért Magyarországra, ahol képviselővé és az Akadémia tagjává választották. Résztvett a király gyermekeinek nevelésében és a magyar történelemre oktatta azokat.

1849. május 12-én hozta nyilvánosságra Ferenc József osztrák császár azt a szövetséget, amelyet Ausztria kötött Oroszországgal a magyar nemzet leverésére. Amikor ugyanis az osztrák udvar látta, hogy a győzelmesen előrehaladó magyar szabadságharcot nem képes legyűrni, az orosz cárhoz fordult segítségért, aki készséggel eleget tett a kérelemnek. Az orosz hadak bevonult Magyarországra, előzölnték azt és a magyar népnek jogaiért folyó harcát vérbe fojtatták.

(—) A MENTŐK MŰKÖDÉSE ÁPRILIS HÓNAPBAN. A temesvári mentők az elmúlt hónapban 101 esetben nyújtottak első segélyt, 283 betegszállítást és 336 esetben végeztek mozgóorséget. Április hónapban tehát összesen 720 esetben vették igénybe a mentők segítségét.

(—) MEGHALT A KORCSMÁBAN. Csola Kálmán hatvanhat éves Fröbl uccai lakos tegnap délután a Porumbescu uccában levő egyik korcsmában hirtelen összeesett és meghalt. Megindult a vizsgálat annak megállapítására, hogy mi okozta a halálát.

(—) HALÁLOZÁSOK. Meghaltak: Szelei József nyugdíjas hatvanöt éves, Pfeifer Márton harminc éves, Patak Antal hetvenhat éves, Szahler Károly nyolcvannéves éves lakatos, Poleseier Ferenc hetvenkét éves kereskedelmi utazó, Georgievicz Stefan hetvenhárom éves szabó, Karagyov Anna született Bioszkov huszonhét éves, Zichler Antal nyolcvankét éves lakatos, Rosenfeld Berta született Hirsch harminchárom éves.

(—) Konyhaberendezési tárgyak, acélárúk, lakás díszítése, valamint vasári olcsón kapható Scherter Ottó vaskereskedésében, Temesvár, Belváros.

Pénteki májusi ájtatosság a temesvári templomokban

A püspöki székesegyházban pénteken este hét órakor német ájtatosság és német szentbeszéd lesz, tartja Niedermeier Viktor kaplán. A belvárosi plébániatemplomban este nyolc órakor magyar ájtatosság, szentbeszéd nincsen. A gyárvárosi plébániatemplomban este hét órakor magyar ájtatosság, szentbeszéd nincsen. Az erzsébetvárosi plébániatemplomban este fél nyolc órakor ájtatosság és utána német konferenciabeszéd tartja Pater Johannes. A józsefvárosi plébániatemplomban este negyednyolc órakor magyar ájtatosság és magyar szentbeszéd, tartja Bojhos Mihály kaplán. A mehalai plébániatemplomban este félnyolc órakor német ájtatosság, szentbeszéd nincsen.

RIVOLI

a nagyfilmek mozija! — Kalandor nagyfilm! — I. sorozat!

A Fekete Sas

6 rész, 13 fejezet

1. A beszennyezett arany
2. Az áruló leleplezése
3. A tirannusok csapdájában
4. A sas támad
5. A veszély előtt
6. Elítélve a kozákok által

Hősi harcok a doni kozákokkal — Eddig még nem látott jelenetek. — Páratlan színjáték!

FOTO filmek gépek
ELŐHÍVAS, KOPIA, NAGYÍTÁS
KECSKEMÉTI Temesvár,
Bulev. Duca 2.

Downing street 10

Londonban hely van számos ucca és minden uccán több sírok, — énekelték már a 'Bob hercegben. De bizonyos, hogy egyik ucca sem olyan híres, mint a Downing street és annak 10 számú sarokháza, ahol a brit világbirodalom sorsát intézik. Itt van a miniszterelnökség és annak a komor tanács-terme, ahova újságíró nem tehet be sohasem a lábát. Sőt mi több, ez az egyetlen hely egész Angliában, ahová még a királynak sem szabad belépnie. A király személyére is kiterjedő tilalom. Vilmos uralkodása óta áll fenn. Ezzel szemben az angol miniszterelnöknek azonnal kötelessége jelenteni neki az ott folyó tanácskozások eredményéről, sőt joga van elféséget legmélyebb álmából is felkeltetni. Így volt ez 1914-ben is, a világháború előestéjén, amikor Anglia elhatározta, hogy hadat indít. Késő éjszakáig folyt ekkor a tanácskozás ebben a teremben ott egy conclave-ban. Lélek az ajtón se be, se ki, míg nem elmentek. Miután aztán Anglia a Németország elleni beavatkozás mellett döntött, Asquith miniszterelnök még éjszaka három órakor felkeltette a királyt és közölte vele a súlyos határozatot.

(—) A MAGYAR NÖEGYLET TÁNCDEL-UTÁNJÁ. A temesvári Magyar Nöegylet az ifjúság régi óhajának tesz eleget azzal, amikor vasárnap, május 14-én a Római Katolikus Ifjúsági Egyesület Tigris uccai helyiségében táncdelutánt rendez. A mulatság délután öt órakor kezdődik és éjszaka tizenkettőkor ér véget. A nöegylet reméli, hogy a közönség nagy számban látogatja majd a mulatságot annál is inkább, mivel a vezetőség a nem táncolók részére értékes díjakkal tekeversenyt rendez. A belépőjegy ára személyenként harminc lei. A rendezőség zenéről és kintő konyháról gondoskodik. A Magyar Nöegylet a vasárnapi táncdelutánra mindenkit szeretettel meghív.

(—) A KERESKEDŐK ÉS AZ ÚJ PARLAMENTI VÁLASZTÁSOK. A temesi királyi helytartóság kereskedelmi testületeinek szövetségi Besa Cornel elnök elnöklété alatt vezetőségi ülést tartott, amely a június elején tartandó parlamenti választásokkal foglalkozott. A szövetség a hivatalos lapban megjelent új választási törvény alapján felhívja az összes kereskedőket és vállalatokat arra, hogy május 15-ig, hétfő este hat óráig feltétlenül jelenjenek meg a városházán az illetékes választási bizottság előtt és vigyék magukkal bejegyzési okmányukat, valamint személyazonossági igazolványukat. A jelentkezőket a bizottság a szóbeli kérelem alapján felveszi a választói névjegyzékbe. A kereskedőknek igen fontos érdeke, hogy a választói névjegyzékbe való felvétel érdekében hiánytalanul jelentkezzenek.

— **Belgiumba is ellátogat az angol királyi pár.** Brüsszelből jelentik: A Belga Távirati Iroda jelentése szerint az angol királyi pár november hónapban hivatalos látogatásra Brüsszelbe érkezik.

— **HÁROMMAZSÁS MEDVÉT LÖTTEK A CSIKJENŐFALVI ERDŐBEN.** Csíkszeredáról jelentik: A Hargita még most is igen sok kártékony dűvadnak ad szállást és rejtékhelyet, bár a vadászárságok tagjai gyakran rendeznek hajtóvadászátokat. Néhány évvel ezelőtt dr. Pál Gábor volt országyűlési képviselőnek sikerült elejtenie egy háromszáz kg. súlyú, 2 méter 30 cm. hosszú óriásmedvét, mely valósággal rettegésben tartotta a madarasi, karczfalvi és jenőfalvi csordákat. Számítalan lovat, ökröt ölt meg, míg végre terítékre került és a gazdatársadalom megszabadult ettől a kártékony fenevadtól. A Hargita azonban kiirtathatatlannak látszik dűvadak tekintetében. Alig lélegzették fel a felsíki gazdák, már ismét jelentették a csordapásztorok, hogy hasonló medve garázdálkodik a csikjenőfalvi „Fábián” nevű erdőrézében 16 darab lovat ölt meg. Amikor a medve garázdálkodásáról tudomást szerzett dr. Stoita J. nagyszombeni ügyvéd, a vadászterület főbérője, közölte ezt Windischgrätz Ferenc József herceg vadászárságával, aki azonnal a Hargitába utazott, hátha puskára kapja a félelmetes fenevadat. Kovács Gyula fővadász-mester és dr. Éltés orvos segítségével segítették elő a medve szakszerű és komoly természetrajzi ismereteket kívánó lépreccsalását. A herceg egyik éjszaka 11 órakor közelítette meg a medvét annyira, hogy fegyverét használhatta. Egyetlen lövéssel terítette le a medvét a csikjenőfalvi „Fábián” nevű erdőrézében. A herceg és kísérete rendkívül megörvendett a ritka vadászszákmánynak. A medve súlya 270 kg., hossza pedig 2 méter 41 cm. Tehát megközelíti a dr. Pál Gábor által elejtett medve nagyságát, mely világviszonylatban is számottevő volt. Csíkkarcfalva és Jenőfalva egész lakossága örömmel vette tudomásul, hogy megszabadult az állatállományát pusztító medvétől.

o (—) **Első szentáldozás a Józsefvárosban.** A józsefvárosi katolikus hívek nagy előkészületeket tesznek a gyermekek első szentáldozására. Az eredeti terv szerint az első áldozás most vasárnap, május tizennegyedikén lett volna, ez az időpont azonban változást szenvedett és az első szentáldozás ünnepi szertartása május hó tizennyolcadikán, Áldozócütörtökön reggel fényolc órakor megy végbe. A józsefvárosi zárda kertjében megy végbe a szentáldozás és azt Pacha Agoston püspök osztja szét. Kérik a híveket, hogy úgy a felnőttek, mint a gyermekek is minél nagyobb számban jelentkezzenek a szentáldozásra.

Mozi

Fekete Sas

A Rivoli szenzációs filmje.

A Rivoli mozgóban zsufolt házakat vonz a Fekete Sas című szenzációs film. De meg is érdemi a felfokozott érdeklődést ez a nagyszabású, pazar kiállítású játék, mert káprázatos jelenés-változásaival, cselekményének szédületes rohanásával kezdettől végig feszült izgalomban tartja a nézőt. A film 1844-ben játszódik a Kaliforniában, amelynek népét Burr generális le akarja igazni. E célból az Ujvilágba emigrált orosz kőzakkokkal is szövetkezik, de minden erőszakos tervét meghusitja Loring, a fekete álarcos és titokzatos Fekete Sas. A nép bálványozza és szabadsága megmentőjét látja benne, ez pedig a legszedületesebb bravúrokat hajtja végre halálfélelmet nem ismerő bátorsággal. A film hőskora elevenedik meg ezekben a jelenetekben, párosulva az új technika minden vívmányával. Olyan élményszerű ez a film, hogy gyakran tomboló taps tör ki a nézőtöredén. A főszerepeket Bob Livingston és William Farnum játsszák, ragyogó alakítást nyújtva. A film két részből áll, de tekintve a közönség egyre növekvő érdeklődését, a második rész bemutatására valószínűleg csak a jövő hét folyamán kerül sor.

M Ű S O R:

PÉNTEK, MÁJUS 12.

APOLLÓ: *Nápoly a csókos nap tüzeiben* (angol film)
CAPITOL: *Nápoly a csókos nap tüzeiben* (angol film)
RIVOLI: *A fekete sas I. rész* (angol film)
SCALA: *Szentpétervári fehér éjszakák* (francia film)

Gondolt
reá, hogy

NAP

M U L V A
LESZ
AZ ÁLLAMI
SORSJÁTÉK
III.
OSZTÁLYÁNAK
A HUZÁSA?

— **Letartóztatták a bucarestii tábla volt főelnökét.** A románmegyei törvényszék az elmúlt napokban tárgyalta Liciu Alexandrunak, a bucarestii tábla volt főelnökének ügyét. A tárgyalást Oprescu Aurel, a románmegyei törvényszék elnöke vezette le, a tanácsban Zafiropol Teodor és Ceban Constantin Vasile bírók vettek részt, az ügyészi székben Tanasache Mihail ült, a jegyzőkönyvvezető pedig Eftimie Alexandru volt. Mint ismeretes, Liciu halált okozó verekedésért került a bíróság elé. A volt táblai főelnököt Vasilescu Valjeanu, az ilfovi ügyvédi kamara dékánja, Slatineanu Bucuresti és Roiu Nicolae Constantin, a románmegyei ügyvédi kamara elnöke védtek. A törvényszék öt órai tárgyalás után, délután 2 órakor hirdette ki az ítéletet, amely szerint a volt táblai elnök ellen kibocsátott letartóztatási végzést megerősítették. Megható jelenet volt, amikor Liciu Alexandru sirva megölelte védőügyvédjeit. A tárgyalás befejezése után a volt főelnököt a fogházba kísérték.

(—) **SZÜLETÉSEK.** Az anyakönyvi hivatalban a következő gyermekek születését jelentették be: Glancz Salamon, Zbolyán Gizella, Szász György, Oncea Olimpia Valeria, Bartos Károly, Talhov Ferenc József, Weber Walter, Filak József.

— **Magyar követ Spanyolországban.** Budapestről jelentik: A kormányzó dr. Andorka Rezső tábornok, elsőosztályú követségi tanácsost, rendkívüli miniszterre nevezte ki és megbízta a spanyolországi magyar követség vezetésével. A felállított lisszaboni magyar követség élére Wodianer Andor elsőosztályú követségi tanácsost neveztek ki.

— **Uj tízpengős bankjegyek kerülnek forgalomba.** Budapestről jelentik: Május 15-ével új 10 pengős papírbankjegyek kerülnek forgalomba. A bankjegyek 1936. évi keltezésű viselik. A most forgalomban levő 10 pengősöket november 30-ig bevonják.

A fagyos szentek

köztünk ismét megjelentek. Olvadás három alakot látsz: Pongrac, Szervác, Bomfác. Egymásután jönnek sorra, faj, ha lehelnél bokorra, gabonára, gyümölcsfára, a kertre és a szőlőre, bizony nagy baj lesz belőle. Leheletünk bizony fagyos, félcsep és dénharmatos. Drága, kegyes fagyos szentek, akik köztünk megjelentek, lassátok, már évek óta nem nyúl arcunkon kedvőzsa, annyi gondunk, annyi bajunk, akár fejünkön a hajunk, a kenyérből, melyet eszünk, bizony csak gyéren jut nekünk. Ne legyetek hát fagyosak, legyetek most aranyosak, mosolyogjatok vidáman, fagyos szentek, mind a hárman.

— **ÉRSEKSÉG LETT A VALCEAI PÜSPÖKSÉGBŐL.** Öfelsége a király elhatározta, hogy az elmúlt napokban Turnu Severinben lezajlott ünnepségek emlékére a valceai püspökséget Craiova érsekségévé változtatja. Az uralkodó ezzel az intézkedéssel Olt tartomány lakossága régi óhajának tett eleget. Az új érsekség hatáskörébe tartozik az argesi püspökség is.

GYÓGYSZERTÁRAK ÉJJEI SZOLGALATA:

Pénteken, május 12-én a szolgálóbi beosztás a következő:

Az I. kerületben a Sft. Joan uccában levő Ir-galmas gyógyszerár
A II. kerületben a Dacilor uccában levő dr. Kovács gyógyszerár
A III. kerületben a Porumbescu uccában levő Sár-ga gyógyszerár
A IV. kerületben a Preyer ucca sarkán levő Ungvári gyógyszerár
Az V. kerületben a Corvin gyógyszerár és Uj-kisodán Panajoth Ernő gyógyszerára állandó éj-szakai szolgálatot tart,

SPORTSEMÉNYEK

A lelkesen küzdő resicai UDR csapata legyőzte a gyengén játszó Ripensia együttesét

A Venus ellen mutatott szép játék után a közönség csalódással figyelte a Ripensianak az UDR elleni játékát. Különösen a második félidőben vált szembetűnővé a csapat fogyatékosága. Az első félidőben még a Ripensia volt főlányban, de a kényelmeskedő belső csatárok sok jó helyzetet elszalasztottak. A vezetést a harmincnyedik percben Marcu szerezte, aki mintegy a felpályáról vitte a labdát a kapu elé. A resicai védők leadását várták, de Marcu husz lépésről a kapura lőtt és a labda hálóba jutott. A nagy lelkesedéssel küzdő resicai csapat nem adta fe la harcot és így bár sokszor veszélyben forgott a vendégcsapat kapuja, újabb gól nem esett.

A szünetben mindkét csapat hívei megelégedettek voltak. A mérkőzés mintegy ötszáz főnyi resicai drukker is megjelent, akik az első félidőben csendesen figyelték a mérkőzést, annál jobban megjött a hangjuk a második félidőben, amikor teljesen megváltozott a játék képe. Eleinte még a Ripensia szorongatott, de Fülöp, a resicai kapus kétszer is bravurosán akadályozta meg a gólt. Negyedórai játék után azonban a Ripensia fedezetsora elkészült erejével és akkor a szívetlenség resicai csapat vette át a játék irányítását. Az egyenlítő gólt a tizenhetedik percben Zsizsik rugta be, aki Dura, balszélső jó beadását értékesítette. A resicai közönség, amely még döntelent sem remélt, örömmel biztatja csapatát és az teljes erővel továbbra is támadásban maradt. A Ripensia támadócsapata kapkodva játszott és egyedül Dobay harcolt. A balszélső, hogy társait felrázza, helyet cserélt Schwarzal, de ez sem segít, mert az egyre gyengülő fedezetsor mögött a Ripensia közvetlen védelme nem tudta megakadályozni az UDR vezető gólját, amely Pacurariu érdeme. A győzelmet Popescu gólya biztosította az UDR csapatának, a mely így 3:1 (0:1) arányban győzött.

A resicai csapat megérdemelte a győzelmet, mert végig nagy lelkesedéssel küzdött és a második félidőben sok szép támadást vezetett. A Ripensia a második félidőben érthetetlenül gyengén játszott. A csatársor játékába akkor elemi hibák is belevagyultak. A fedezetsor gyenge kondíciója döntötte el a mérkőzés sorsát. A közvetlen védelem Bürgerrel az élen erősen küzdött, nem az ő hibája, hogy az UDR megszerezhetette a rendkívül fontos két pontot.

Bravuros győzelem...

Chinezul — Carpat FC 1:0 (0:0).

Az ősszel a Chinezul Temesváron kapott ki a Kárpát FC együttesétől, míg most a temesvári csapat Nagybanán vett revánsot. A vendég csapat kapujában Korkai volt a mezőny legjobb embere. Számtalan veszélyes labdát tett ártalmatlanná. Mindkét csapat sokat támadott, mégis az egyetlen de egyben győztes gólt a Chinezulnak sikerült megszereznie.

A lendületesebb csapat győzött

AMEFA—FC Rapid 4:1 (2:0)

Az aradi munkások könnyű győzelmet arattak a szünetben játszó vasutas csapat felett. Szünet előtt Pinter és Reinhardt II. volt eredményes, míg szünet után Szabó Béla 11-esből és Batrin szereztek újabb gólokat. A Rapid részéről Barátky volt eredményes.

Érdemtelen vereséget szenvedett a Gloria

Sportul Studentesc — Gloria 2:1 (0:1)

Az aradi csapat nagy lelkesedéssel játszott és ha a szerencse nem pártol el tőle, a győzelmet is megszerezte volna. A játék nem mozgott magas színvonalon, a mérkőzésre általában rányomta bélyegét a pontokért való küzdelem, amely nincsen tekintettel a játék szépségére. Az első félidőben a Gloria beszorította ellenfelét és Fritz lövésével a vezetést is megszerezte. A második félidőben Marinescu már az első percben kiegyenlített, majd Popescu kihasználva az aradi hátvédek zavarodottságát, berugta a győzelmet jelentő gólt. A győztes csapatban jók voltak Duce, Popescu és Dragan, míg a veszteseknél csak Fritz, Sicovan, Tudor és Mi-cola játéka elégitett ki.

Tartalékosan is ment a játék...

Victoria — Tricolor 1:0 (1:0).

A Tricolor együttese nem birta megakadályozni a tartalékosan kiálló kolozsvári csapat győzelmét. A vendégcsapatnak is számos jó helyzete akadt de a csatárok minden helyzetben hibáztak. Az egyetlen gól Szintai beadásából esett, amelyet Moldoveanu juttatott a hálóba.

Pontosztokodás...

Juventus—Venus 1:1 (1:0)

Az első félidőben a Juventus nagy fölényben játszik. Praszler szabályos gólját a bíró nem adja meg, sőt Sfera kezelséért is 11-es büntető járna, a játékevető azonban kiviszi a labdát a 16-os vonalra. Azt már még sem tudja megakadályozni, hogy Dunareanu érvényes gólt szerezzen. Szünet után Bodola kiugrik a védők között és kiegyenlített.

A nemzeti bajnokság állása:

Venus	19	12	7	—	41	13	31
Ripensia	18	9	4	5	42	31	22
AMEFA	19	8	5	6	35	31	21
Victoria	19	8	3	8	33	29	19
Carpati	18	7	5	6	22	23	19
UDR	19	6	5	8	23	32	17
Sp. Studentesc	19	6	5	8	26	30	17
Chinezul	19	5	7	7	40	44	17
Rapid	19	6	5	8	34	23	17
Juventus	19	7	3	9	35	35	17
Tricolor	19	6	3	10	18	33	15
Gloria	19	4	6	9	22	39	14

A CAMT biztosan győzött Piskin.

A temesvári munkásatléták végig nagy irammal játszottak és 3:2 (2:0) arányban megszerezték a győzelmet. A piskii CFR csapata a második félidőben kemény játékba fogott, de még így sem tudta megakadályozni a CAMT győzelmét.

Vitán felül áll

hogy gummisaroknál
legfontosabb a
védjegy:

Palma

A kerületi bajnokság eredményei,

Az elsőosztályú bajnokságban az eredmények a következők voltak: Bohn — Rapid 4:2 (1:1), Jandarmi — Vultur 1:0 (0:0), Electrica — Fratelai 1:0 (0:0). A másodosztályú bajnoki mérkőzések eredményei a következők: Fortuna — Freidorf 1:0 (1:0), Patria — Victoria 4:1 (2:0), Juventus — III. Ker. FC 2:2 (0:0), Cultura — Ancora 2:0 (2:0).

Barátságos mérkőzések.

A Kadima csapata Bucurestiben vendégszerelt nagy sikerrel, mert a B-ligában játszó Maccabi ellen 2:2 (1:1) arányú döntelent eredményt ért el. Nándorhegyen a Metalosport csapata barátságos mérkőzés keretében 3:1 (2:0) arányban győzött az SSMR csapata ellen.

Mi lesz vasárnap?

Temesvárott: Chinezul—AMEFA, bíró Kromer P.

Aradon: Gloria—Juventus, bíró: Rusu Gabriel dr.

Kolozsvárott: Victoria—Venus, bíró Tope Ionescu.

Resicán: UDR—Tricolor: bíró dr. Morar Teofil.

Bucurestiben: FC Rapid—Kárpát FC, bíró Tica Iliel Sportul Studentesc—Ripensia, bíró Ceau-reanu.

Magyar nemzeti bajnokság: Ferencváros — Elektromos, Budafo—Hungária, SSE—Kispest, Bocskai—Ujpest, Phobus—Zugló, Taxisok — Szolnok, Nemzeti—Szeged.

KÖZGAZDASÁG

Temesvár városa hatvanöt millió leies kölcsönt vesz föl

Több ízben foglalkoztunk már azzal, hogy annak idején a város a vízvezeték és a csatornázási hálózat építése alkalmával Svájcban kölcsönt vett fel, amelynek visszafizetése a háboru utáni nagy valutakülönbségek és átutalási nehézségek miatt szinte lehetetlen és óriási terhet ró a városra. A város ezért már két év előtt elhatározta, hogy

a svájci kölcsönnek egy összegben való visszafizetésére belföldi kölcsönt vesz fel.

Erre vonatkozólag a Nemzeti Bankkal és az Országos Letéptéptárral tárgyalások indultak meg, amelyek elhúzódtak ugyan, azonban mégis eredményesen befejeződtek.

A kölcsön felvételéhez a kormány is hozzájárult.

Ennek végső elintézése az a rendelettörvény, a

mely most jelent meg a hivatalos lapban és a mely a várost felhatalmazza, hogy a Nemzeti Banknál és az Országos Letéptéptárnál hatvanöt millió lei kölcsönt vegyen föl. A kölcsön fedezetét a város ingatlan vagyona képezi és

a visszafizetést öt éven belül megtörténik.

A kölcsön felvétele lehetővé teszi a városnak, hogy a terhes svájci kölcsöntől immár véglegesen megszabaduljon és a fennmaradó összegeket különböző beruházásokra és kisaajátításokra fordítsa. A hatvanöt millió leies kölcsönt a város már a legközelebbi napokban felveszi olyképpen, hogy a svájci kölcsön kifizetése a Nemzeti Bank által történő svájci frank kiutalás formájában történik, a megmaradó összeget pedig a város készpénzben veszi fel.

A fogyasztási üzemek repülőbélyegeinek leróvása

A szelvényfüzet kiállítása és megőrzése. A kereskedelmi és iparkamara felvilágosító körlevele

A Kereskedelmi és Iparkamárak Szövetsége körlevelet küldött a kamarákhöz, amelyben részletes felvilágosítást ad arról, hogyan kell a fogyasztási helyiségekben a fizetési jegyzékeken a repülőbélyeget leróni. Ismeretes, hogy 20 leit meghaladó fogyasztás után 1 leu repülőbélyeg jár 99 leig bezárólag és 2 leu 99 leitől 10 ezer leig. Ezen összegben túl a kávéházi és éttermi fizetési lapok mint nyugták bélyegeztetnek a fokozatos táblázat szerint.

A fogyasztásra rendelt helyiségek fizetési jegyeket csak szelvényes füzetből adhatnak ki, amelyben, tehát a fizetési laphoz perforáltan marad a „cotor”, vagyis az ellenőrző lap. A könyvecské mindkét részén fel kell tüntetni a helyiség nevét a tulajdonost, a helyiség lakcímét és a sorsszámot. A füzetre a tulajdonos rá-

vezetni tartozik, hogy melyik fizetőpincérnek adta ki és a kiadás keltét. Ezt a rávezetést úgy a tulajdonos, mint a főpincér aláírják. A tulajdonos tartozik a repülőbélyeget beszerezni és annak árát a főpincértől előre beszélni, hogy az ezáltal is kényszerítve legyen a bélyeg leróváására, hogy az előlegezett összeget visszakapja. A tulajdonosnak minden este ellenőriznie kell hogy a fizetési füzet helyesen használtot fel. A füzet bejegyzésekor a befejezés keltét fel kell arra jegyezni és a füzet öt éven át megőrizendő. A bélyegzésre a kisalakú kettős repülőbélyeg szolgál, az azt a fizetőpincér bélyegzőjével, vagy aláírásával akként kell megsemmisíteni, hogy az úgy a bélyeg két részére, mint az ellenőrző és fizető lapokra essen.

Árfolyamok

CSÜTÖRTÖK, MÁJUS 11.

Hivatalos árfolyamok: (az első szám a vételt, a második az eladást jelenti) Holland forint 75.28—76.45, belgas 23.87—24.23, angol font 662.40—672.75, olasz lira 7.172—7.172, dollár 141.52—143.59 francia frank 3.78—3.85, svájci frank 31.81—32.29. Ezekben az árákban a devizafelár is bennfoglaltatik. Dinár 2.898—3.05, pengő 25 és 26.50—27, német márka 40.50—41.50.

— MÁJUS 21-ÉN TARTJÁK MEG AZ EGE KÖZGYŰLÉSÉT. Az EGE április 11-re kitűzött közgyűlését, mint ismeretes el kellett halasztani. Az elnökség azonban különös súlyt helyezett arra, hogy mielőbb megtarthassa. Eppen ezért ki is tűzte az időpontját folyó év május 21-én d. e. 11 órára a kolozsvári „Capitol” mozgóképszínház helyiségében. Az elnökség meg van győződve arról, hogy a közgyűlés így méreteiben, valamint tartalmában jóval felülmúlja az előző éveket és kétségtelenül a magyar gazdtársadalom hatalmas megnyilatkozásának ígérkezik. Hisszük, hogy minden egyes magyar falúból, ahol gazdatestvéreink élnek, népes küldöttségek érkeznek a közgyűlésre, mert tudják, hogy saját jövőjük és életkérdéseikben kell nyíltan állást foglalniuk. Az utóbbi évek közgyűlései azt bizonyították, hogy a magyar gazda meg tudja hozni közösségi életéért az anyagi áldozatokat is, a melyekből — végeredményben — csak haszna származhatik. Az EGE megkísérli az 50%-os vasúti kedvezmény biztosítását s amennyiben azt teljesítenék, a napi sajtó útján fogjuk a gazdtársadalom tudomására hozni.

— **Evi 30 millió zloty árúhitelt kap Lengyelország Amerikától.** Az Egyesült Államok és Lengyelország között tárgyalások kezdődtek meg, amelynek alapján Amerika ipari nyersanyagot — főleg gyapotot és rezet — fog szállítani Lengyelországnak, amelynek nyersanyagellátása egyoldalú. Szó van konzervek, textilárúk szállításáról is. A szállításokkal államkölesönt realizálnak, mivel az ellenértéket az importőrök zlotyban térítik a lengyel államnak. Impó év év alatt így Lengyelország 30 millió zloty kölcsönhöz jut.

— **A dunai kikötőkben drágult az egészségügyi illeték.** Minisztertanácsi napló alapján a sulinaí Dunaágban (Galati, Braila stb.) érkező importárúk egészségügyi illetékét tonnánként 2 leire emelték az eddigi 1.50 lei helyett. A rendelet a constantai kikötőkbe érkező áruira nem vonatkozik.

— **Traktorok nem fizetnek autódadót.** A mezőgazdák egyrésze az illetékes hatóságoktól bizonyítványt akar beszerezni a traktorok hengerhosszáról, hogy az önerőjű-járművekre vonatkozó adót leróhasásk. Felvilágosításul közöljük, hogy a Monitorul Oficial 78. számának 20-26. oldalán közzétett új törvény szerint a földművelésre használt ekék, vetőgépek és egyéb traktorok mentesek az autódadó alól még akkor is, ha ezek más fűtőanyagot használnak, mint benzint.

Rádió

PÉNTEK, MÁJUS 12.

Bucuresti. 7: Hanglemezek torna, háztartási és orvosi tanácsok. 12: Hanglemezek. 13: Időjelzés, sport és vízállásjelentés. 13.05: A Sibiceanu zenekar hangversenye. 14.10: Hírek. 14.30: A hangverseny folytatása. 15.10: Aktualitások. 18: Időjelzés és időjárásjelentés. 18.02: A rádiózenekar hangversenye. 19: Előadás. 19.15: A hangverseny folytatása. 19.55: Előadás. 20.15: Hanglemezek. 20.35: Operaközvetítés (Puccini: Bohémélet). Szünetben 21.15-kor verseket szaval Mohor Mária. 21.55: Hírek. 22.30: Sporteredmények. 23.20: Hanglemezek. 23.45: Hírek francia és német nyelven.

Budapest I. 7.45: Ritmikus torna, hírek, hanglemezek. 11.20: „Egészségügyi munkásvédelem”. (Felolvasás). 11.45: „A hivatal vendég”. (Felolvasás). 13.10: Rendőrzenekar. 14.30: Budai György cigányzenekara. 17.15: „A gyermek a gyermekért” (Közvetítés). 18: Hírek szlovák és ruszin nyelven. 18.10: Szalonzenekar. 19.05: Felolvasás hanglemezekkel. 19.45: „Holland körúton” (Felolvasás). 20.15: Hírek. 20.30: Az Operaház előadásának közvetítése. Falstaff, vig-opera három felvonással. 21.10: Hírek. 22.10: Hírek. 23.20: Időjárásjelentés. 23.25: Lakatos Flóris cigányzenekara. 23.40: Hírek német, olasz angol és francia nyelven. 24.30: Tánclemezek.

Budapest II. 19.15: Gyorsíró tanfolyam. 19.55: Hanglemezek. 21: Hírek. 21.20: Előadás. 21.50:

A 2. honvédegyalozezred zenekara. 23: Időjárásjelentés.
Bécs. 19: Májusi kárdalok. 21.15: Wagner-est. 20.30: Könnyű és tánczene.
Belgrad. 18: A rádiózenekar hangversenye. 19.20: Tánczene. 23.15: Lemezek.
Milánó. 20.25: Lemezek. 21.30: Zenekari hangverseny. 21.45: Szimfonikus zené. 23.15: Könnyű zené. 24.15: Tánczene.
Pozsony. 19.30: Szlovák dalok. 21.05: Zenekari hangverseny. 22.30: Zene. 23: Lemezek.
Varsó. 19.20: Hangverseny dalokkal. 21.20: Szimfonikus zenemű 23.25: Lengyel zene.

SZOMBAT, MÁJUS 13

Bucuresti. 7: Hanglemezek. Ritmikus torna. Háztartási és orvosi tanácsok. 12: Déli hangverseny. 13: Időjelzés, sport és vízállásjelentés. 13.05: Hanglemezek. 14: Látványosságok. 14.10: Hírek. 14.30: Hanglemezek. 15.10: Aktualitások. 17: Az országórók órája. 18.15: „Munka és jókedv” órája. 19.15: Időjelzés és időjárásjelentés. 19.17: Az ország. 19.32: Zenekari hangverseny. 20.10: Előadás. 20.25: Énekkari hangverseny. 21: Rádió posta. 21.15: Tánczene. 22: Sporteredmények. 22.15: A rádiózenekar hangversenye. 23: Hírek. 23.15: Hanglemezek. 23.45: Hírek francia, olasz és angol nyelven.

Budapest I. 7.45: Torna. Hírek. Hanglemezek. 11.15: Ifjusági rádió. 11.45: Mit nézzünk meg? 13.10: Farkas Sándor cigányzenekara. 14.30: Dalok és hangszerezők (hanglemezekről). 17.00: „Bábszínház” Közvetítés. 18: Hírek szlovák és ruszin nyelven. 18.10: Szalonzenekar. 19.15: „A szélmalomok tája” (Felolvasás). 18.45: Kalmár S. magyar nótákat énekel. 20.15: Hírek. 20.45: Rang és mód. Színmű három felvonásban. 22.40: Hírek, időjárásjelentés. 23: Tánclemezek. 23.40: Hírek német, olasz, angol és francia nyelven. 24: Operaházi zenekar.

Budapest II. 19.45: Mezőgazdasági felőra. 20.30: Felolvasás. 21: Hírek, löversenyeredmények. 21.20: Hanglemezek. 22: Kiss Lajos cigányzenekara. 23.05: Időjárásjelentés.

Bécs. 20: Hangképek. 21.15: Tarka-est. 23.30: Tánczene.
Belgrad. 18.30: Ének. 19.20: Lemezek. 23.15: Vendéglői zene.

Milánó. 20.25: Lemezek. 21.35: Könnyű és tánczene. 22: Zenés játékok. 23: Dalok.

Pozsony. 20.30: Szlovák dalok. 21.30: Operetrésztetek. 22.15: Zenekari hangverseny.
Varsó. 19: Lemezek. 20.15: Operetrésztetek. 22: Hangverseny. 24.15: Tánczene.

GYILKOSSÁG A MOZIBAN

88

A Déli Hírlap eredeti regénye írta: Félegyházi András

Utánnyomástilos.

Pompásan megebédelték és Limoujel még pezsgőt is bontott.

— Jövendő boldogságunkra! — mondotta és odakoccintotta poharát Mariannehoz.

A lány boldogan ivott.

Szemének csillogása azonban egyszerre elfakult, arca elsápadt és az asztalon nyugvó keze reszketni kezdett.

— Mi van veled? — kérdezte meglepetten Limoujel.

— Sandy, egyszerre erőt vet rajtam a félelem. Remegek, hogy mégsem lesz jó vége a dolognak. Ha madame d'Hiver rájön, hogy becsaptad és kicsaltad a pénzét, feljelent és akkor börtönbe kerül. Én azt nem élném túl, hogy téled elszakítsanak. Furdálna a lelkiismeretemet, mert érettem tetted.

Limoujel szeretettel simogatta meg a lány reszkető kezét. Nyugtatta, csitította:

— Csendesülj, drágám. Mondtam már neked sokszor, nem lesz semmi baj. Ismerem én a nőket és főleg az öregedő nőket. Ha életrevaló fiatalember, akibe belehabarodnak, szerelmet hazudik nekik és házasságot ígér, aztán pedig alaposan megcsapja a pénzes zsákjukat és hoppna hagyja őket, tartózkodnak attól, hogy lármát csapjanak és rendőrséghez meg bíróságához szálladjanak. Tudják, hogy ezzel neveltségessé tennék magukat és azért inkább elszenvedik a kárt és a csalódást. Hallgatnak mint a csuka és legfeljebb magukban búslakodnak. Tehát ne tarts semmitől.

— Boldog vagyok, Sandy, de azért őszintén szólna mégis sajnálom madame d'Hivert, mert hiszen igen kedves volt mindkettőnköz. Jó asszony, derék asszony.

— Ugyan kérlek, mit sajnálasz rajta? Tanuldoz, hogy az ember ne sajnáljon senkit. amikor

saját boldogságáról van szó. A magunk boldogsága az első, még akkor is, ha ezzel mást boldogtalanná tennék. A madame sirni, bosszankodni, dühöngeni fog, de aztán beletörődik a sorsába. Azt pedig, hogy eret vágtam rajta, majd elszenvedi. Marad neki elég pénze és különben is nagyszerű havi jövedelme van.

— Jobb szerettem volna, ha a sors madame d'Hiver helyett más nőt vezetett volna utadba.

— Lárifári! Akkor meg azt sajnálnád. Mind-egy, hogy minek hívják az aranyhalacsát. A fő az, hogy leszedtem a pikkelyeit. Egy hét múlva törvényesen házasságra lépünk, vidékre megyünk, birtokunk lesz és nemskára már el is feledjük, hogy madame Yvonne d'Hiver egyáltalában a világban van.

Ujból megtöltötte a poharakat:

— Igyunk!

Limoujel úgy tudott bánni Marianneval, mint az indiai varázsló a kigyóval. A lány hamarosan megnyugodott és vidáman csevegett a szép jövőről, amely előttük állott.

A férfi hirtelen félbeszakította:

— Valami eszembe jutott, amiről nem szabad megfeledkezmem.

Intett a pincérnek:

— Gareon, hozzon levélpapírt és írószerszámot.

— Miről nem szabad megfeledkezmem? — kérdezte a lány.

— Megmondam neked, édesem, de nem szabad izgulnod. Megígéred ezt?

— Meg.

— Hát nézzed, írnom kell a madame d'Hivernek. A jövő keddig, amikor házasságkötés után nyomban búcsút mondunk Párisnak, még egy-két levelet írnom kell neki, nehogy nyugtalanodjék. Ha most azonnal megszakitánék vele minden kapcsolatot és levelet sem írnék, képes volna egy szép napon itt teremni Párisban. Ugyan ezzel sem tudna engem elszakítani tőled, de esetleg visszakovetelné a pénzét és hangos botrányokra kerülne a sor. Kénytelen volnék neki megmondani, hogy nem a fehérracéart és a részvörös hajáért udvaroltam neki és vallottam szerelmet, hanem a pénzért. Már pedig én nem szeretek hölgyekkel szemben kíméletlen lenni és ezért inkább elkerülöm az ilyen találkozást. Meg kell tehát értened, hogy még néhány levelet írnom kell neki

Marianne lehajtotta a fejét. Söhajtott. Aztán halkán szólt:

— Irj!

— Ne búsulj, kis mártír. Gondolj arra, hogy mához egy hétre már nem leszel Marianne Mireille-
jon, hanem Limoujelné.

Marianne erre a gondolatra valóban elmosolyodott.

Limoujel pedig megírta a levelet.

— Eljöttem Lyonból, édes Yvonne, — írta, — de a szívem és a lelkem ott maradt nálad. Ilyen hangnemben folytatódott a levél.

Mikor elkészült vele, odaadta Marianneknak olvasásra.

— Látod, — mondta, — rólad sem feledkeztem meg a levélben. Azt írtam, hogy itt ülsz mellettem boldogan és hogy szívélyesen üdvözlök.

Marianne elolvasta a levelet és visszaadta Limoujelnak, aki közben megírta a borítékot.

— Küldjed el, nem bánom. De ezenfelül még csak egyet írj.

Limoujel derüsen gondolt arra, hogy milyen komplikált a női lélek. Lám, Marianne most vakon bízik benne, holott előbb majdnem sírva fakadt, amikor meghallotta, hogy madame d'Hivernek levelet ír. Az imént még sajnálta az asszonyt, aki csalódní fog Limoujelben, pedig már jónéhányszor veszélyes vetélytársnőjének tartotta, akit képes lett volna megfojtani.

Amikor Marianne az elolvasott levelet visszaadta, összehajította és a borítékba tette, amelyet leragasztott.

— Mehetünk, szívem? — kérdezte gyengéden.

— Mehetünk, mon ami.

Sétáltak egyet, majd a lakásuk irányába tartottak.

— Kicsit hazamegyünk pihenni, — jelentette ki Alexandre Limoujel, — megnézzük, nem jött-e posta. Estefelől áttöltözünk, elmegyünk valami moziba, aztán vacsorázunk valahol.

Marianne lelkesedett:

— Remek fiu vagy, Sandy, amióta otthagytad a szállodát és nem tancolatod többé muszájból a szép és kevésbé szép, a sovány és kövér, de mindenképpen fizető hölgyeket.

— Polgárember lettem, Marianne.

(Folytatása következik.)

A közéleti férfiak egész sora kapott magas királyi kitüntetést

A hivatalos lap május 10-iki száma az érdekes közéleti férfiak hosszú sorának királyi kitüntetését közli. Temesvárról többek között a következő elölkelőségek kaptak királyi kitüntetéseket:

Dragalina Cornel tábornok, hadosztályparancsnok a Serviciul Credincios kitüntetés tiszti rendjét kapta. Dragalina tábornok, aki évek előtt Temes megye prefektusa is volt, általános nagyrebecsülésnek örvend és mindenkor súlyt helyez a katonai és polgári társadalom harmónikus együttműködésére.

Ciupe Gheorghe dr., a királyi helytartóság vezértitkára, a Coroana Romaniei kitüntetés parancsnoki jelvényét kapta. A kiváló közigazgatási férfiú kitüntetése őszinte örömmel találkozott.

Lungulescu Ilie, a temesvári itélőtábla nagytudású főügyésze, a Coroana Romaniei rend tiszti keresztjét kapta. A legértékesebb jogászok egyikét érte ezzel a királyi kegy.

Tieran Emil dr., Temesvár főpolgármestere, a Steaua Romaniei-rend lovagkeresztjével nyert kitüntetést. A közbecsült és népszerű főpolgármestert a város lakossága őszinte szeretkekvánatokkal keresi fel ezen alkalomból.

Unterweger Lothár dr. kanonok, szemina-riumi rektor és Waltner József dr. kanonok, püspöki irodáigazgató a Coroana Romaniei-rend lovagkeresztjét nyerték el. Ionescu Iuliu dr., Temes megye köztisztviselében álló szubprefektusa, a

A magyar szintársulat temesvári előadásai

A jövő kedden kezdődő magyar vendégjáték műsora a következő:

Május 16., kedd este 9 órakor: FRANCIA SZOBALÁNY (Japues Deval, a Tovariss szerzőjének világsikert aratott legújabb vígjátéka. Főszereplők: Fényes Alice, Beness Ilona, Paál Magda, Feledi Éva, Nagy István, Tóth Elek, Mészáros Béla, Lantos Béla, Szabados Árpád. Ragyogó kiállítás)

Május 17., szerda este 9 órakor: FRANCIA SZOBALÁNY.

Május 18., csütörtök este 9 órakor: VIA MALA (John Knittel, a világhírű svájci író páratlanul izgalmas színműve. Több, mint száz előadás! Főszereplők: Erényi Böske, Fényes Alice, Paál Magda, Kovács György, Nagy István, Tóth Elek, Lantos Béla, stb.)

Május 19., péntek este 9 órakor: VIA MALA.

Coroana Romaniei-rend tiszti keresztjét kapta. Warth Péter dr., Temesvár alpolgármestere, a Coroana Romaniei-rend lovagkeresztjével lett kitüntetve, Daminescu Octavian dr., temesi helytartósági igazgató, a közigazgatási ügyosztály vezetője, a Steaua Romaniei-rend tiszti keresztjét, Demencescu Ioan, a temesi helytartóság kabinetigazgatója a Coroana Romaniei-rend tiszti keresztjét kapta.

Ezekon kívül még a következő közéleti férfiak kaptak királyi kitüntetést: Brudariu Adrian ügyvéd, a Serviciul Credincios tiszti rendjét, Ianculescu Dimitrie táblabíró, Bocsianu Alexandru vingai esperes, Baias Ioan helytartósági igazgató, Ciugudeanu Alexandru főszolgabíró,

Murgu Traian dr. helytartósági szolgálati főnök, Puticiu Pompiliu dr. helytartósági szolgálati főnök, Secosan Aurel helytartósági aligazgató, Cationa Vasile villanytelepi mérnök, Ciobota Octavian rendőrkomiszárus, Deheleanu Ioan villanytelepi mérnök, Ciurcu Vasile városi főmérnök, Ienovan Gheorghe dr. ügyvédkamarai titkár, Linca Valeriu városi főtisztviselő, Miclea Romulus dr. ügyvéd, Muresan Elizei bánlaki esperes, Oprea Gheorghe dr. városi ügyész, Dobosan Ioan dr. és Istfan Petru dr. ügyvédek a Coroana Romaniei lovagkeresztjével, Szabó István végvári községi bírót a Serviciul Credincios III. osztályú keresztjét, Bogdan Iosif temesvári tanító és Topliceanu Traian temesvári liceumi igazgató a Coroana Romaniei lovagkeresztjét, Oldi Pandeale, a temesvári műegyetem diákotthonának vezetője a Serviciul Credincios harmadosztályú keresztjét, Corneliu Constantin temesvári törvényszéki bírót, Magdas Dumitru, a temesvári pénzügyigazgatóság szolgálati főnöke, Plesa Ioan dr. főorvos a Coroana Romaniei-rend lovagkeresztjét.

Felszámol az ipari munkaadók szindikátusa mely tegnap este tartotta utolsó közgyűlését

A temesvári ipari munkaadók szindikátusa csütörtökön este tartotta tizennyolc évi eredményes munkásság után utolsó évi rendes közgyűlését, mivel az új céhtörvény előírja a szindikátus felszámolását. Az iparosság ezen érdektünetének likvidálásával kapcsolatosan megalkult az iparosok új egyesülete, amely ezután a törvény keretein belül az iparosok kívánságainak tolmácsolója lesz. Kovács István elnök nyitotta meg a szindikátus tanácstermében az utolsó rendes közgyűlést, majd Gazda József, a szindikátusnak mindenkor lelkes titkára, felolvasta az 1938. évi működésére vonatkozó részletes jelentést. Ebből kitűnik, hogy a szindikátus mindent elkövetett az iparosság nehéz helyzetének könnyítésén és az alkotó munka tényezője kívánt lenni. Végül utal arra, hogy a céhtörvény életbeléptetése maga után vonja a szindikátus likvidálását és ezzel az ország egyik legnagyobb ipari munkaadó szervezete eredményes munkásság után befejezte feladatát. A múlt évi zárszámadások ellenőrzése után Csendes Lipót felolvasta az elenőrköt jelentését, mire a vezetőségnek a felmentvényét megadták, az önzetlen munkájáért köszönetet mondtak és ezzel a szindikátus működése véget ért.

Veterány Viktor dr. ezután ismertette az újonnan alakítandó iparosegyület alapszabályait,

annak költségeit, majd megválasztották az új egylet vezetőségét alkotó választmányt és az elnököző bizottságot. Ez a saját kebeléből megválaszthatja az egylet elnökét.

Az ingatlanilylvántartási könyvecskék benyújtásának sorrendje

Ma, pénteken a következő uccák háztulajdonosai nyújtják be az ingatlanilylvántartási könyvecskéket: Madrid, 10 Mai, Marghiloman, Mars, Matei, Corvinul, Marasesti, Marasesti tér, Merczy, Mestecanul, Mihail Polif, Milano, Mocsosny Alexandru, Moloviste, Marconi, Maresal Joffre, Martirul Conciatu, Matasarilor, Melodie, Mercur, Mihai Rosu, Mircea cel Batran, Miron Romanul, Mistral, Mitropolitul Solutiu tér, Moise Nicoara, Moldovei, Morarilor, Mormintilor, Mangirica, Martirul Popescu, Martirul Cavaler, Medea, Memorandului, Mihail Viteazul, Milcovul, Milor, Minerva, Metropolitul Metianu, Metropolitul Varlan, Modestie, Mühler Vilhelm, Motilor, Muzicescu, Mures, Menginea, Mihnea Voda, Miraea Voda, M. Costin, Muresanu, Muntenei, A. Movila, E. Murgu, V. Miclea, Madona, Menelaus, Col. May., C. Munteanu, Marinescu, Manole, Marginenilor, Magdi, Miresti. Az ingatlanilylvántartási könyvecskéket délelőtt nyolc és egy óra között, délután pedig öt és hét óra között lehet benyújtani a rendőrkesztura épületének ötös számú irodájában.

APRÓ HIRDETÉSEK

Az este 6 óráig feladott hirdetések másnap reggel megjelennek

As 1938. jul. 18-án megjelent 69094. sz. miniszteri rendelet, alapján apróhirdetési áraink a következők: állástkeresés, elveszett tárgyak, eltűnt személyek, fürdő s gyógyhely hirdetése szavankint egy leu. Levelezés nem közzölhető. Házaság szavankint öt lei, minden más rovatban szavankint kettő lei. Legkisebb apróhirdetés tíz szöveg. Az apróhirdetéseket díja előre fizetendő. — Apróhirdetéseket felvesz I. kerület: Déli Hírlap kiadóhivatala, Piata I. C. Bratianu 3. II. kerület: Tamás-traffic, Piata Badea Cartan 8. — Kardos-traffic, Piata Traian (szerb templom mellett) Grósz-traffic, Calea Dorobantilor 2. III. kerület: Helfenbein-traffic, Piata Lahovari IV. kerület: March-traffic, Piata Küttl. — Nőgrády-traffic, (Ti voli mellett). Olariu-traffic, Piata Dragalina 6. Telefon: 45—06. — Vittek-traffic, Bul. Carol 54. — Galgóczy-traffic, Strada Bratianu 15/a. Telefon: 45—13.

Alkalmazás

Tiszta mindenek szakácsnőt azonnalra felveszek. Cím a kiadóban. 974

Mindenek jó bizonyítvánnyal felvétetik. III., Piata Plevnei 8. I. em. 923

Lakás

Modern 2 szobás lakás kiadó. IV. Str. Fröbl 33. 953

Halló!

Halló!

BOROK

A bakovai—szilasi hegyi borok úgy ízben, mint minőségben kitűnnek. Érdeklődni:

Informator-Bacova

Adás-vétel

Szép felváltó házhelyek olcsón eladó. 3elváros, Erzsébetváros, Schnapföledek és a Vágóhíd mellett. Érdeklődni dr. Bogdánánál III., Bulev. Carol 25. 932

Porszívógép jó állapotban olcsón eladó. Cím a kiadóban. 924

Ha szép akar lenni?

Használjon KUEKA-féle lilomtejszörpöt, lilomtejszörpöt és lilompudert, h á r o m színben. Kapnató kizárólag a

Városi gyógyszerárban

a „Fekete Sashoz” I. Piata I. C. Bratianu.

Kütfőjele

Két irodahelyiség a kormányzék épülettel szemben ügyvédi irodának különösen alkalmas. június 1-re kiadó. I., Str. General Doda 3. 933

Ada-Kalehról Rahát (szultánkenyér)

Legfinomabb rózsa, narancs, vanília, málna, citrom, barack és csokoládé, kímélve, vagy szép kivitelű csomagolásban tetszés szerint nagyobb darab, vagy apróra vágva. Rendelésre minőség szerint: Finom lei 44. — Különlegesség lei 60. — Lokum lei 86 árban, postán, vagy vasuton promt szállít

Matics Mihály, Orșova
Depozit de Rachat dela Ada-Kaleh

